

Zpravodaj

Smiřic, Rodova a Holohlav

číslo 1

červen 2013

S otázkou se obrací na čtenáře tentokrát Přemek Andrýs:
Odkud jsem pořídil fotografii této části Smiřic?

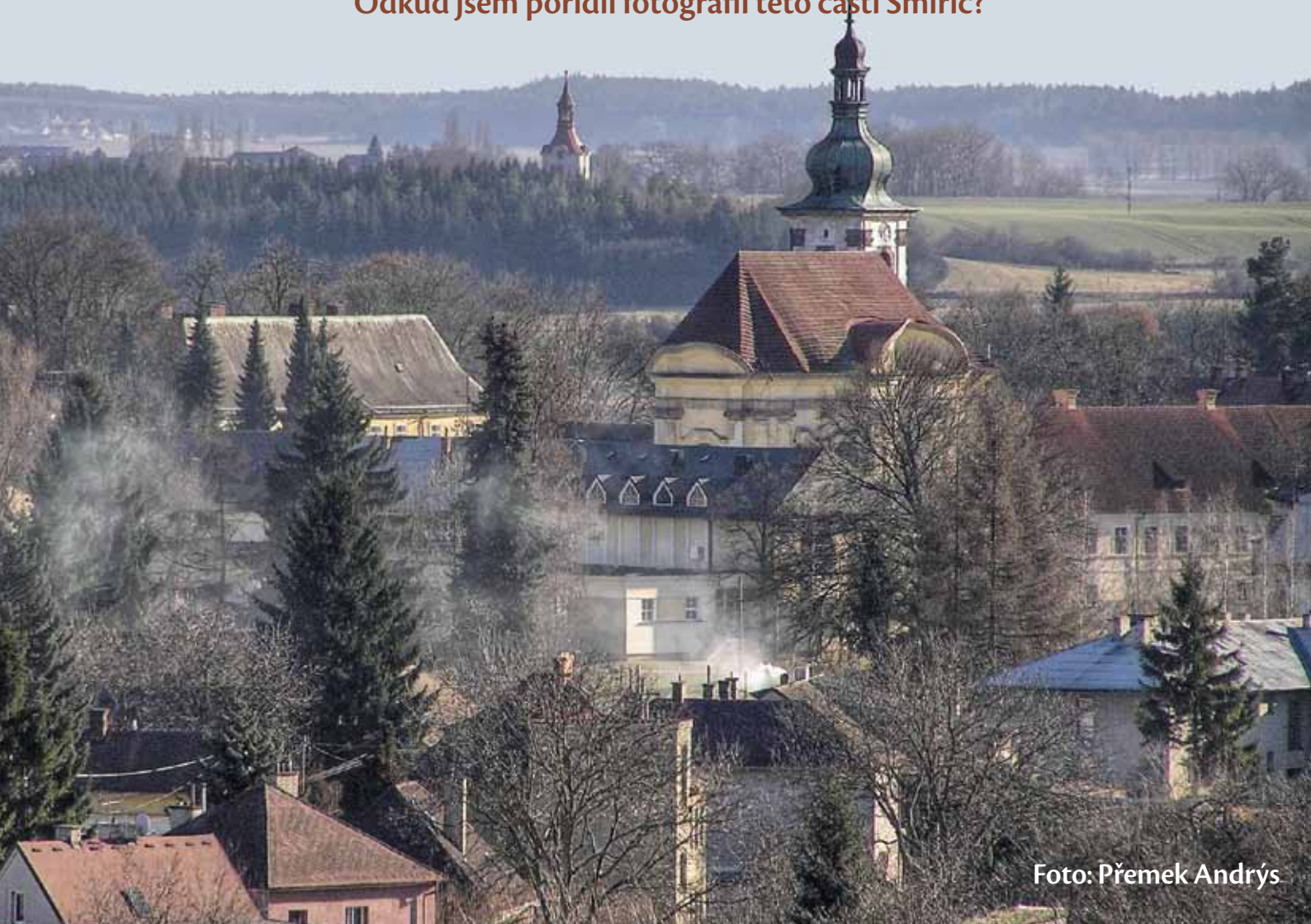

Foto: Přemek Andrýs

Z obsahu:

Digitalizace Zpravodaje

jíž všechna čísla jsou v digitální podobě
umístěna na webu města Smiřice

str. 5

Obnova zámeckého parku

o stavu procesu revitalizace parku
po provedeném dendrologickém průzkumu

str. 14

Rudolf II., alchymista

fakta o panovníkovi Rudolfovi II. v rubrice
„Střípky z historie“

str. 26

Slovo starosty města Smiřice

Vážení občané, čas rychle a neúprosně plyne, a tak se opět dostává ke slovu červené vydání Zpravodaje. Letošní rok je po stránce plánování hospodaření jedním z nejsložitějších. Letos by města našeho typu mělo v kladném slova smyslu ovlivnit nové rozpočtové určení daní. To by v našem konkrétním případě znamenalo zvýšení daňových příjmů o cca 7 mil. Kč. Zároveň už ale nemáme možnost fakturovat obcím neinvestiční náklady na žáky docházející do základní školy, které činily cca 900 tis. Kč. Fakticky by nové rozpočtové určení daní mělo rozpočet města navýšit o 6,1 mil. Kč.

Všichni však dobře víme, v jakém stavu je ekonomika státu a jak se plní státní pokladna. Řada vládních kroků na daňové úrovni se jeví jako kontraproduktivní, jako například zvýšení sazby DPH. Celková atmosféra nás při sestavování rozpočtu vedla k obezřetnosti, a proto jsme rozpočet na rok letošní sestavili v intencích toho loňského. Pokud by přeci jen došlo ke zvýšeným příjmům, budeme s nimi v klidu pracovat v roce příštím.

Do letošního roku se tak v oblasti investic a zásadních oprav vešlo vybudování sběrného dvora, rekonstrukce rozvodů odpadů a vody ve zdravotním středisku a také rekonstrukce domu na Palackého ulici čp. 17 pro účel služebny obvodního oddělení Policie ČR. Rekonstrukce rozvodů ve zdravotním středisku přinesla v jeho provozu určitá omezení, nicméně byla zdárně dokončena a havarijní stav byl tak odstraněn. Sběrný dvůr je prakticky dokončen. Zbývá už jen kolaudace a po ní získání potřebných povolení k provozu. V průběhu letních prázdnin by tak mohl být areál sběrného dvora otevřen. Občané Smiřic, Rodova a Trotiny tak budou mít možnost zde odložit zdarma velkoobjemný odpad (např. matrace, koberce, atd.), dále nebezpečný odpad, sklo, papír, plast, pneumatiky. Jelikož je na stejné ulici

v areálu bývalé mléčné farmy výkupa železa a barevných kovů, nebude tento odpad na sběrném dvoře vykupován. Návštěvník sběrného dvora zde však může železo odložit. Občané Smiřic, Rodova a Trotiny budou také moci ve sběrném dvoře uložit stavební suť. Ta bude však za úplatu. Provozní doba se předpokládá v úterý od 15 do 18 hodin a v sobotu od 8 do 11 hodin. Další možnosti využití sběrného dvora ukáže samotný provoz, respektive poptávka.

Stěhování obvodního oddělení PČR z Holohlav do Smiřic je ve stavu dokončování projektové přípravy rekonstrukce domu čp. 17 na Palackého ulici. Je to složitý proces, ke kterému se vyjadřuje několik technických složek policie. Po jeho dokončení bude požádáno o stavební povolení. Jako nejbližší možný termín otevření nové služebny se jeví 1. 9. 2013.

Na opravu fasády kaple jsme letos obdrželi příslib poloviční výše dotace oproti roku loňskému. Proto budou letos pouze dokončeny přípravné práce pro nátěr a opravy kamenných prvků. Nátěr fasády by se tak měl realizovat v roce příštím. Zastupitelstvo se také rozhoduje, jak naloží s lávkou na Oboře. Zda opravit a jak nebo demontovat. Prozatím zůstane ve stávajícím stavu a na vstupu je opatřena zábranami. Probíhá také projektová příprava na posílení parkovacích míst v centru města především v ulici Jiráskova u náměstí a v jeho bezprostředním okolí. Projektově se rovněž připravuje osm stavebních parcel na Sídlišti v prostoru bývalých zahrádek podél Mlýnského potoka.

Ostatní záležitosti jsou spíše věci běžné údržby města. Závěrem si vám dovoluji popřát hezké léto.

Luboš Tuzar, starosta

Slovo tajemnice MěÚ Smiřice

Dovolte mi opět krátkou informaci o situaci na úřadu. Ekonomický odbor byl v plánovaném termínu přestěhován do prvního patra, takže od ledna letošního roku již pracuje v nových prostorách (viz foto).

V prosinci sice nastoupila nová sociální pracovnice, bohužel již ve zkušební době na vlastní žádost skončila, neboť našla zaměstnání bez dojíždění. Zatím sociální agendu opět vykonávám sama, ale rádi bychom tuto pozici znovu obsadili. V současné době probíhá v rámci komunitního plánování průzkum potřeb, který bude jedním z podkladů pro tvorbu plánu rozvoje sociálních služeb na období 2014–2016.

Úspěšně jsme zvládli organizaci volby prezidenta republiky. V letošním roce by to měly být volby jediné, zato rok 2014 bude opravdu rokem volebním – ve Smiřicích nás příští rok čekají volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, do Evropského parlamentu a volby do zastupitelstva města.

Začátkem dubna nastoupila zpět po rodičovské dovolené na místo referentky životního prostředí paní Luxová. Najdete ji ve stejné kanceláři jako dosud pana Bělohoubka, který odešel do důchodu. Přijali jsme také jako každý rok několik pracovníků na údržbu města v rámci veřejně prospěšných prací. Občas hledáme i brigádníky, takže pokud máte zájem, můžete zanechat u mě na sebe telefonické spojení a v případě potřeby vás budeme kontaktovat.

V současné době probíhá ze strany Krajského úřadu Královéhradeckého kraje pravidelná kontrola výkonu přenesené působnosti státní správy. Zaměstnanci úřadu v průběhu předchozích let složili všechny předepsané odborné zkoušky a věnují své práci náležitou pozornost. První dílčí zprávy z kontroly ukazují, že úřad stojí na výbornou.

Doufám, že si konečně po dlouhé zimě užijeme slunečné počasí, přeji hezké léto s dobrou náladou.

Mgr. Věra Hottmarová, tajemnice

Zprávy z Městského úřadu Smiřice

REKONSTRUKCE STOUPAČEK VODY A KANALIZACE V OBJEKTU BUDOVY ZDRAVOTNÍHO STŘEDISKA

Z důvodu havarijního stavu stoupaček vody a kanalizace v objektu budovy zdravotního střediska ve Smiřicích (Palackého ulice čp. 48) byla provedena v měsících březnu a dubnu jejich kompletní rekonstrukce. Práce provedla firma TECHPROFI HK, s. r. o., celkové náklady činily 800 tisíc Kč.

NOVÁ SLUŽEBNA POLICIE ČR VE SMIŘICÍCH

Jak jistě většina občanů města Smiřič zaregistrovala, měla by být v letošním roce přemístěna služebna PČR z Holohlav do Smiřic. Zřízení služebny v budově bývalé galanterie čp. 17 na Palackého ulici odsouhlasilo zastupitelstvo města na svém jednání v listopadu 2012. V současné době se zpracovává projektová dokumentace a probíhají poslední jednání mezi městem Smiřice, policií a projektantem.

SBĚRNÉ SUROVINY PŘED DOKONČENÍM

Po protokolárním převzetí souboru nemovitostí na Zderazi byly v druhé polovině roku 2011 provedeny vyklízečské a demoliční práce v celém objektu. V roce 2012 provedla firma ENVISTONE spol. s r. o. Předměřice vyklízení komunálního odpadu, závěrečné demoliční práce, drcení sutě a srovnání celé plochy. Následně byla společností PIS – Projektservis zpracována projektová dokumentace na sběrný dvůr Smiřice–Zderaz. Od dubna 2013 začala firma STAVO & SACHS provádět konečné úpravy pozemku – zpevnění plochy a umístění panelů. Celý pozemek byl oplocen, byla zde umístěna mobilní buňka a napojena na kanalizaci, vodu a elektřinu. Po konečné úpravě pozemku a následné kolaudaci dojde v průběhu letošního roku k zahájení provozu sběrných druhotných surovin a k přestěhování sběrného dvora z areálu zámku.

Ing. Petr Filip, vedoucí odboru správy majetku a ŽP

LIKVIDACE ROSTLINNÉHO ODPADU ZE ZAHRÁDEK

Je tu opět sezóna, kdy mnozí řeší problém, kam s velkým množstvím rostlinného odpadu ze zahrádek. Pro všechny, kteří si kladou onu nerudovskou otázku „Kam s ním?“ připomínáme, že tento druh odpadu (trávu, listí, větve do průměru 8 cm) je stále možné odvézt a zdarma uložit v areálu firmy AGRO (bývalý cukrovar).

Otevírací doba areálu je následující:

- 1. 4. až 30. 6.: pondělí–pátek 8–17 h., sobota 8–12 h.
- červenec, srpen: pondělí–pátek 8–14.30 h., sobota zavřeno
- září, říjen, listopad: pondělí – pátek 8–16 h., sobota 8–12 h.

Na tento odpad si můžete na MěÚ Smiřice objednat velkoobjemově polypropylenové vaky o objemu 1 m³. Objednávky se shromažďují u pí Luxové (životní prostředí, 2. patro MěÚ, tel. č. 495 809 020) – cenu vaku v hodnotě cca 250 Kč je nutné uhradit při objednání.

Upozorňujeme zájemce, že vyvezení odpadu si musí zajistit na vlastní náklady!

INFORMACE PRO NÁJEMCE HROBŮ

Upozorňujeme všechny nájemce hrobových míst, že jsou povinni oznamovat správci pohřebiště (Městskému úřadu Smiřice) veškeré změny údajů potřebných pro vedení evidence pohřebiště (§ 21 zákona 256/2001 Sb., o pohřebnictví). Taktéž je nutné předem oznámit uložení ostatků do hrobu, popř. jakékoliv jiné úpravy na hrobovém místě. Oznámení těchto skutečností můžete učinit buď osobně na ekonomickém odboru, písemně nebo elektronickým podáním. Formulář „Oznámení správci pohřebiště“ lze stáhnout z internetových stránek města (www.mestosmirice.cz – odkaz Městský úřad ⇒ Formuláře ⇒ Ekonomický odbor).

Informace týkající se hrobové evidence vám poskytne ekonomický odbor MěÚ Smiřice, paní Jitka Holečková, tel. 495 809 011, e-mail holeczkova@mestosmirice.cz. Zde si také může nájemce hrobového místa ověřit údaje o všech nahlášených zesnulých.

Pamatujte, že evidence zesnulých je důležitá nejen pro nás, ale pro všechna budoucí pokolení.

VÝMĚNA ŘIDIČSKÝCH PRŮKAZŮ

V letošním roce probíhá poslední etapa velké výměny řidičských průkazů. Držitelé průkazů vydaných v období od 1. 1. 2001 do 30. 4. 2004 jsou v souladu s platnou legislativou povinni provést jejich výměnu **nejpozději do 31. 12. 2013**. Pokud tak neučiní, tyto řidičské průkazy se od 1. 1. 2014 stanou neplatnými a jejich držitel se dopustí přestupku, za který lze uložit pokutu od 1 500 Kč do 2 500 Kč.

Žádost o vydání nového ŘP se podává na odboru dopravy Magistrátu města Hradec Králové (Gayerova kasárna). Žadatel si s sebou musí vzít platný doklad totožnosti (občanský průkaz, pas), průkazovou fotografii o rozměrech 3,5 x 4,5 cm a řidičský průkaz, který podléhá povinné výměně. Formulář žádosti obdržíte na místě.

Nový ŘP bude žadateli vydán zdarma do 20 dnů od podání žádosti. Žádost je možné podat osobně nebo v zastoupení na základě plné moci (v tomto případě nemusí být ověřena) se všemi ostatními přílohami včetně dokladu totožnosti žadatele. Nový řidičský průkaz lze převzít osobně nebo prostřednictvím zmocněnce na základě ověřené plné moci.

Doporučujeme nenechávat výměnu řidičského průkazu na poslední chvíli. Pro rychlejší a pohodlnější odbavení na odboru dopravy je také možné využít internetovou rezervaci termínu, kdy bude žadatel odbaven v čase sjednané schůzky bez dlouhého čekání (www.hradeckralove.org – On-line rezervace).

A ještě malé připomenutí: řidičské průkazy jsou – stejně jako občanské průkazy či pasy – vydávány na dobu určitou (na průkazu je datum platnosti uveden v kolonce 4b). Je tedy nutné myslet na to, že i tento průkaz před vypršením doby platnosti bude nutné vyměnit.

Ladislava Reichová, vedoucí správního odboru MěÚ Smiřice

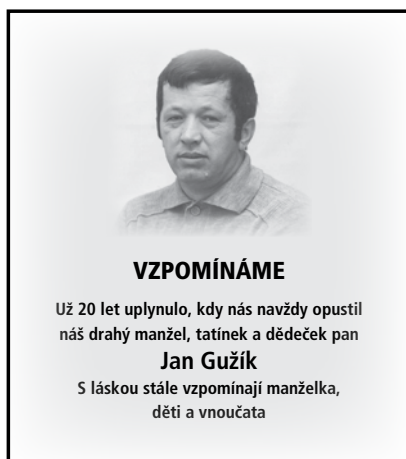
Zprávy z matriky

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

Dne 19. ledna 2013 se v Erbovním sále ve Smiřicích konalo vítání občánků města Smiřic a obce Holohlav, kterého se zúčastnily děti: Tobias Andrýs, Nela Jedličková, Mikuláš Novák, Matěj Kroka, Nela Jarinová, David Adamus, Adéla Bláhová, Jaroslav Jágr, Adam Zelenda a Tereza Jarošová. Děti byly zapsány do Pamětní knihy města Smiřic.

V sobotu 18. května jsme slavnostně přivítali a do Pamětní knihy zapísali tyto malé občánky: Natálii Brandejsovou, Veroniku Souralovou, Aleše Voltera, Eliáše Veverku, Kateřinu Hlavovou, Moniku Kočišovou, Karolínu Pikolovou, Daniela Špunara a Maxe Votroubka.

VZPOMÍNÁME

Už 20 let uplynulo, kdy nás navždy opustil náš drahý manžel, tatínek a dědeček pan

Jan Gužík

S láskou stále vzpomínají manželka, děti a vnoučata

ŽIVOTNÍ JUBILEA

80. narozeniny oslavili:

listopad 2012 Andrej Mesaroš
prosinec 2012 František Mlinkovics, František Najman
leden 2013 Jiřina Poláková
únor 2013 Alena Brožová, Vladislav Stránský
březen 2013 Jiřina Fumferová

85. narozeniny oslavili:

prosinec 2012 Marie Jedličková, Vladislav Pácal
únor 2013 Jiřina Skořepová
březen 2013 Marie Škodová, Jiří Pour

90. narozeniny oslavil:

březen 2013 Vratislav Dvořák

K významným životním jubileím všem upřímně gratulujeme a přeje-
me do dalších let pevné zdraví, štěstí, pohodu a mnoho spokojenosti
v kruhu rodinném.

SŇATKY (duben–květen 2013)

06.04. kaple Zjevení Páně Vladislav Pultr, Číbuz
Martina Bitvarová, Radíkovic
13.04. kaple Zjevení Páně Tomáš Svoboda, Okříšky
Anna Skořepová, Habřina
26.04. kaple Zjevení Páně Richard Tauchman, Semily
Alena Ryzáková, Hradec Králové
27.04. kaple Zjevení Páně Přemysl Hlavatý, Jeřice
Jana Glazarová, Jeřice
04.05. kaple Zjevení Páně Milan Pehl, Smiřice
Petra Strakatá, Předměřice n. L.

Všem novomanželům blahopřejeme.

Z NAŠICH ŘAD ODEŠLI

(prosinec 2012–květen 2013)

prosinec 2012 Mariána Čapková
Vlasta Kerhartová
leden 2013 František Mlinkovics
únor 2013 Božena Kafková
Apolónia Kostková
březen 2013 Hana Šedivá
duben 2013 Česlav Bohumil Křížala
květen 2013 Ludmila Vítková
Jaromír Barták

*Za poskytnutí souhlasu s uvedením osobních údajů ve společenské
kronice děkujeme všem zde uvedeným, zákonným zástupcům dětí
a pozůstalým.*

Etela Koldrtová, matrikářka

Digitalizace Zpravodaje

Aktuální čísla Zpravodajů Smiřic, Rodova a Holohlav jsou v elektronické podobě vkládána na webové stránky města www.mestosmirice.cz již několik let. Toto periodikum přitom ale vychází již úctyhodných 43 let. Při procházení starých čísel, na která jinak sedá prach, nám přišlo líto, aby se s obsahem neseznámila široká veřejnost – ve 179 číslech je zmapována historie a současnost města, dění v komunální politice, kultuře, školství, sportu a mnoho dalších zajímavostí více či méně se vztahujících ke Smiřicím, jejich částem Rodovu a Trotině, a také k sousední obci Holohlav, s níž je naše město neodmyslitelně spjata. Toto číslo, které držíte v ruce, má tedy pořadové číslo 180.

V době, kdy čtete tento článek, jsou již všechna čísla v digitální podobě umístěna na webu města pod odkazem Zpravodaj, který najdete v hlavním menu. Vlastně všechna ne – chybí číslo 65 z roku 1983, číslo 3 z roku 1992 a číslo 3 z roku 1997. Pokud je tedy náhodou doma máte a budete ochotni je městu ke zdárnému dokončení celé digitalizace zapůjčit, budeme rádi.

Co se digitální podoby týká, museli jsme s ohledem na zákon o ochraně osobních údajů udělat úpravy, a to zejména u společenských rubrik. Takto byly vymazány zejména údaje o datech narození a bydlištích dětí, které se v daném roce narodily, a přesná data sňatku a bydliště snoubenců. K tomuto zásahu do starých čísel jsme si vyžádali stanovisko Úřadu na ochranu osobních údajů. Nic nemění ani fakt, že tištěná čísla jsou kdykoliv a komukoliv k dispozici ve smiřické knihovně. S celým stanoviskem se můžete seznámit u odkazu na Zpravodaje na webu města.

Protože úroveň tisku v minulosti nebyla nejlepší, některé fotografie byly po převodu do digitální podoby málo kvalitní. Pokud jsme tedy

našli v archivu města totožnou, použili jsme ji. Zpravodaje také dostaly jednotnou grafickou úpravu, a pokud byl proveden zásah do textu, tak pouze z výše uvedeného důvodu anebo pokud se vyskytla pravopisná chyba, překlep nebo zkomolenina. Na webu je také k dispozici obsah všech dostupných čísel.

Věříme, že si najdete čas a starými čísly „zalistujete“. Přejeme vám příjemné počtení.

Ladislava Reichová

Svaz důchodců České republiky ve Smiřicích

V únoru letošního roku tomu bylo 11 let, co jsme u nás ve Smiřicích založili místní organizaci Svaz důchodců České republiky. Ke dni 31. prosince 2012 měla naše členská základna 271 členů. V loňském roce bylo uskutečněno pro naše členy 17 akcí, které byly vždy kladně hodnoceny. I pro letošní rok byla pro naše členy naplánována řada akcí.

Akce Svazu důchodců Smiřice v 1. pololetí roku 2013

- 11. 2. Obrázky z Nepálu – přednáška p. Groh – 13.30 hod. Dvorana
- 19. 2. Výroční členská schůze – 14 hod. – Dvorana
- 4. 3. Zpívání s pí Juričkovou s posezením – 14 hod. – Dvorana Divadlo Pardubice 4
- 20. 3. Promítání fotografií z turistických výletů – 14 hod. ve Dvoraně
- 24. 4. Turistika – Lázně Bělohrad, Bažantnice, Byšičky – 7 km
- 25. 4. Tržnice Kudowa Zdroj – odjezd 9 h. MěÚ + trafika u Jedličků
- 7. 5. Turistika: Vysoká Srbská, Pstružná (Polsko), Žďárky – 6,5 km
- 16. 5. Tržnice Kudowa Zdroj – odjezd 9 h. MěÚ + trafika u Jedličků
- 22. 5. Zájezd: Kowary, Karpacz – Polsko
- 4. 6. Tajný výlet

- 19. 6. Turistika: Nové Město n. M., Lázně Rezek, Libchyňské údolí – 7,5 km

Plán akcí na 2. pololetí roku 2013

- 4. 9. Turistika: hrad Litice, kolem Orlice na zámek Potštejn – 9 km
- 12. 9. Zájezd: Telč a okolí
- 19. 9. Tržnice Kudowa Zdroj – odjezd 9 h. MěÚ a trafika u Jedličků
- 4. 10. Zájezd: výstava Zahrada VČ, Častolovice
- 17. 10. Tržnice Kudowa Zdroj – odjezd 9 h. MěÚ + trafika u Jedličků
říjen Přednáška: PharmDr. Svobodová – Homeopatie – jedna z cest ke zdraví
říjen Divadlo dle nabídky
- 26. 11. Předvánoční posezení ve Dvoraně ve 14 hodin
- 3. 12. Zájezd: Vánoce na zámku Hrádek u Nechanic
- prosinec Vánoční koncert – dle nabídky
- prosinec Tržnice Kudowa Zdroj – přihlášky 4 týdny předem v IRTEXU

Kučírková Vlasta
předsedkyně SD Smiřice

Powitanie wiosny 2013

Na pozvání polských přátel se zástupci našeho města zúčastnili 9. ročníku zahájení turistické sezóny v partnerském městě Boguszów -Gorce. Vítání jara se uskutečnilo v sobotu 23. března. Za naše město se zúčastnili Ing. M. Plšek – zastupitel, manželé Dana a Jaroslav Jágroví – Klub českých turistů, za klub střelců V. Klimeš a J. Smékal a za hasiče R. Charousek, T. Cisár a T. Motyčka.

Dopolední odborný a kulturní program probíhal v kulturním domě, zaměřen byl tentokrát na pobyt v přírodě a střelbu ze sportovních vzduchových zbraní. Poté jsme se krátkou procházkou přesunuli za město, na nově budovanou střelnici místního klubu Enigma. Zde jsme zhlédli různé druhy vzduchových zbraní a měli možnost si střelbu na terče i vyzkoušet. Zajímavá byla rovněž střelba z luku. Zástupci našich střelců si s kolegy vyměnili zkušenosti z organizování soutěží a pozvali je na střelnici k nám.

Občerstvili jsme se zde též opečenými klobáskami a horkým čajem, který přišel v mrazivém počasí velice vhod. Jedna skupina v doprovodu organizátorky celého setkání pí Elżbiety Bieniek-Budz vyjela lanovkou také na horu Dzikowiec, odkud je nádherný výhled na město Boguszów a jeho okolí. Zástupci hasičů dojednávali další spolupráci se svými polskými kolegy.

Vítání jara tentokrát však vůbec neodpovídalo počasí, souvislá sněhová vrstva a teplota pod bodem mrazu odpovídala spíše zimní sezóně.

Milan Plšek
foto M. Plšek a V. Klimeš

Otevření cyklostezky z Hradce do Kuksu

Cyklostezka byla ve středu 15. května 2013 u Kamenného mostu v Hradci Králové na Pláckách slavnostně otevřena přestřižením pásky. Tohoto aktu se zúčastnili krajský hejtmán Lubomír Franc, primátor Hradce Králové Zdeněk Fink, starosta našeho města Luboš Tuzar, starosta Jaroměřě Jiří Klepsa, projektant cyklostezky Jiří Nývlt a zástupci stavební firmy.

Slavnostně byl odhalen i základní kámen stezky. Přítomno bylo velké množství nedočkavých cyklistů. Všichni se pak vydali na kolech i na kolečkových bruslích na projížďku do Kuksu.

(mv)

Jak se jelo poprvé...

Dobré a ještě lepší ráno jsme popřáli ve středu 15. května starostovi Smiřic Luboši Tuzarovi a jeho týmu. Když jsme dorazili na slavnostní otevření cyklostezky z Hradce Králové do Kuksu, nenapadlo nás, že nás čeká tak báječný den. Na „startu“ u Kamenného mostu se sešel pestrý dav lidí a lidiček (většinou na kole), někteří se „super sportovní výbavou“, jiní „á la paní radová“, kteří dohromady vytvořili úžasnou atmosféru.

Vedle sebe šlapali představitelé kraje a samospráv, investoři, bankéři, zvědavci a všichni, kdo se už tak dlouho na novou cyklostezku těšili. Sice v oficiálních materiálech stojí, že cyklostezku postavila Královéhradecká labská, ale sousedí v okolí považují za hlavního organizátora starostu Smiřic Luboše Tuzara.

Po slavnostním přestřižení pásky se všichni vydali „kolmo“ na 26 kilometrů dlouhou cestu do Kuksu. Milé bylo zastavení ve Smiřicích, kde si účastníci mohli vyslechnout v barokní smiřické kapli koncert klasické hudby. Pro pana varhaníka prof. Uhlíře asi byl poněkud nezvyklý pohled na publikum ve sportovních dresích, ale na kvalitě přednesu nedal nic znát.

Ve velmi uvolněné a pohodové atmosféře dorazil peloton přes Jarměň do Kuksu. Z Heřmanic přijel i generál císařských vojsk Albrecht z Valdštejna. Po báječném občerstvení nikdo z Kuksu ani moc nespěchal, všichni si užívali krásný den, byli v pohodě. Možná ten den byl skutečně kouzelný, nebo se sešli samí bezvadní lidé, všichni byli usměvaví, zdvořilí, ohleduplní.

Doufejme, že se toto „vstřícné kouzlo“ cyklostezky bude držet, že se všichni uživatelé vzájemně budou respektovat a budou k sobě zdvořilí a slušní.

text: Ladislava Malinová, Černožice

foto: © Radka Žáková, www.cyklostrategie.cz

Zprávy Obecního úřadu Holohlavy

ULICE NA STÁTNI

Silnice I. třídy z Hradce Králové do Jaroměře, která prochází obcí Holohlavy, je v dezolátním stavu. V roce 2010 se prováděly stavební úpravy této silnice. Zhotovitelem byla firma SOVIS s. r. o. Hradec Králové. Projektovou dokumentaci prováděla Obec Holohlavy. V září 2010, kdy se realizovaly plány pro úpravu vozovky, nastoupil do funkce nový ministr dopravy pan Vít Bárta. Ten okamžitě omezil veškeré rozpracované akce v kompetenci ŘSD. Vztahovalo se to nejen na dálnici kolem Ostravy, ale i na úpravy silnic I. tříd. V obci Holohlavy se přerušily opravy na propadlých kanalizačních vpustích a na výměně živичného povrchu.

Náš požadavek byl vždy – napojení „koberce“ musí být až za ceduli HOLOHLAVY. Po dřívějších zkušenostech, kdy u hasičské zbrojnice bylo napojení živичného povrchu o několik milimetrů nižší. Proto pak každý přejezd kamionu pocítili mírnými otřesy naši spoluobčané.

Dnes se zničená vozovka neopravuje. ŘSD, jako správce vozovky, se soudí se zhotovitelkou firmou SOVIS s. r. o. – kde se stala chyba a kdo celou opravu bude financovat. Doufáme, že spor o opravu nejfrekventovanější silnice I. tř. ve východních Čechách rozhodnou rychleji, než opravu zmíněné dálnice u Ostravy. Aby naši spoluobčané v ulici Na Státní mohli klidněji spát a neměli strach, že jim od vibrací, které se přenáší na okolní domky, popraská obvodové zdivo.

Na opravu chodníku při silnici I/33 jsme požádali o dotace ze SFDI, kde jsme zatím nebyli úspěšní. Doufáme, že v příštím roce nám dotace budou schváleny, protože při bodovém ohodnocení žádosti při průjezdu 16 tisíc vozových jednotek za den nám v Praze budou více nakloněni.

ČARODĚJNICE

Letošní pálení čarodějnic proběhlo opět na louce U Svatých. Dřevo na hranici jsme měli z našeho lesa pod Chloumkem, které vytěžili zaměstnanci obecního úřadu. Hranice byla z proschlých smrků napadených kůrovcem, které se musely vytěžit. Celá akce s průvodem malých čarodějů a čarodějnic s lampióny byla organizována naší mateřinkou. Hasiči hranici vyzdobili a postarali se o občerstvení přihlížejících. Jen škoda, že po deváté večer se nám pokazilo počasí a spustil se aprílový dešť. Doufáme, že se nám v příštím roce počasí určitě vydaří lépe.

SPORTOVIŠTĚ

V předcházejících zprávách jsme několikrát psali o připravovaném novém sportovišti v lokalitě U Svatých. Máme připravený projekt sportoviště, dětského hřiště a in-line dráhu pro bruslaře. Dnes čekáme již tři roky na vypsání dotačních titulů od MMR nebo od Evropských fondů. Jelikož finanční situace ve státě je taková, jaká je a změnilo se k horšímu i vyjímání pozemků ze zemědělského půdního fondu – odvody státu se totiž zvedly na devítinásobek a za zmíněnou louku za Brodkem bychom odvedli ministerstvu financí 730 tisíc Kč. Dříve z té nižší částky šel 40% odvod do obecní kasy. Dnes bychom od ministerstva financí z té vyšší částky dostali maximálně děkovný dopis.

V současné době připravovaná in-line dráha pro bruslaře už není tak aktuální, jelikož máme nově vybudovanou cyklostezku z Hradce Králové na Kuks, kterou mohou místní krásně využívat. Z tohoto důvodu jsme na zasedání zastupitelstva rozhodovali, zda nebude ekonomicky přijatelnější přebudovat stávající tenisový kurt na moderní s umělým povrchem nebo vybudovat sportoviště nové, kde by se využil stávající projekt s úpravou osazení do terénu.

ROZPOČET 2013 – JAK SE NÁM DAŘÍ

V minulém zpravodaji jsme vás informovali o připravovaných záměrech na letošní rok:

Výměna oken domu čp. 124. V měsíci březnu jsme provedli výběrové řízení na dodavatele plastových oken v budově MŠ Holohlavy. V zadávací dokumentaci byly nastaveny konkrétní soutěžní podmínky: velikost, zavírání, těsnění, žaluzie atd. Oslovili jsme 4 společnosti a díky zveřejnění na webových stránkách se přihlásilo 7 firem. Všichni zúčastnění splnili zadávací podmínky. Ceny byly velice rozdílné. Nejnižší nabídku podala firma Windows Holding a. s. Praha se zastoupením Vekra Hradec Králové s cenou 801.428 Kč, se kterou jsme uzavřeli smlouvu o dílo. Nejvyšší nabídka byla 1.299.118 Kč. Výměna se bude provádět koncem měsíce července. Se žádostí o dotace jsme neuspěli z důvodů vysokého počtu žadatelů.

Výsadba smrkového lesa pod Chloumkem byla provedena začátkem měsíce května a bylo vysázeno 1 400 sazenic. Vydatné květnové deště nám výsadbu řádně zalily a tak doufáme, že mýtiny po kalamitě v červenci 2012 bude brzy plnit funkci lesa.

Rovněž našemu parku u školky jsme nezůstali v letošním roce nic dlužni. Na přání a doporučení našich občanů jsme vysázeli 18 ks sakur, které v majových dnech budou dělat ozdobu naší školice.

Ve výstavbě chodníku z lokality u Jordánu ke Kršovce nám stále brání výkup pozemků od jejich vlastníků. Jedná se sice pouze o 50 m², ale jsou pro nás stejně důležité jako pozemek pro výstavbu dálnice před Hradcem Králové. Stále doufáme, že ke směnné dohodě dojde a v podzimních měsících stavbu chodníku s veřejným osvětlením zrealizujeme, aby děti cestou do školy a k večeru ze zájmových kroužků nechodily po tmě.

Z další části cesty z ulice U Jordánu pod železniční tunýlek, kde měl být most přes potok Jordán, jsme narazili rovněž na problém s výkupem části soukromé zahrady. Při prodeji stavebních parcel se část pro plánovanou uličku neprodávala. Tam také vede kanalizace z ulice Zadní, Školní, Lipové a pod chodníkem v tunýlku do ulice U Jordánu. Kanalizaci vybudovala obec Holohlavy a dala do správy protihodnotou za akcie VAKu Hradec Králové a. s. Při vyjádření k projektu jsme od této společnosti dostali záporné vyjádření s odůvodněním, že tudy vede kanalizace s ochranným pásmem 1,5 m. Máme si chodník s mostem posunout mimo, a to do soukromé zahrady!!! A tak nám nezbývá nic jiného, než nadále bojovat o pozemky s byrokracií a o dotace, aby se naše vysněné plány posunuly kupředu.

PODĚKOVÁNÍ

Holohlavy děkují bratrům Pavlu a Petru Hrochovým z ulice Na Lávkách, kteří z plodu kaštanu vypěstovali krásný vzrostlý kaštan – maďal a vsadili ho do kaštanové aleje u Rybářství Karla Dunase.

Náhradní výsadba kaštanů byla obcí provedena v roce 2008. Vydržela tam jen několik měsíců. Nejdříve se ztratily podpěry a pak následovalo ulámání kmínků. Dnes, po odstěhování občanů ze statkové kolonie, si myslíme, že by nová výsadba mohla vydržet.

Hůře je na tom nová výsadba u samoobsluhy a na louce za Brodkem, kde bohužel někteří nenechavci stromkům schválně lámou nové výhonky a jejich pejsci si místa značkují.

Jsmo moc rádi za každou pomoc či dobré činy podobné tomu, co prokázali bratři Hrochovi.

Miloš Malinský, starosta obce Holohlavy

Holohlavské sochy

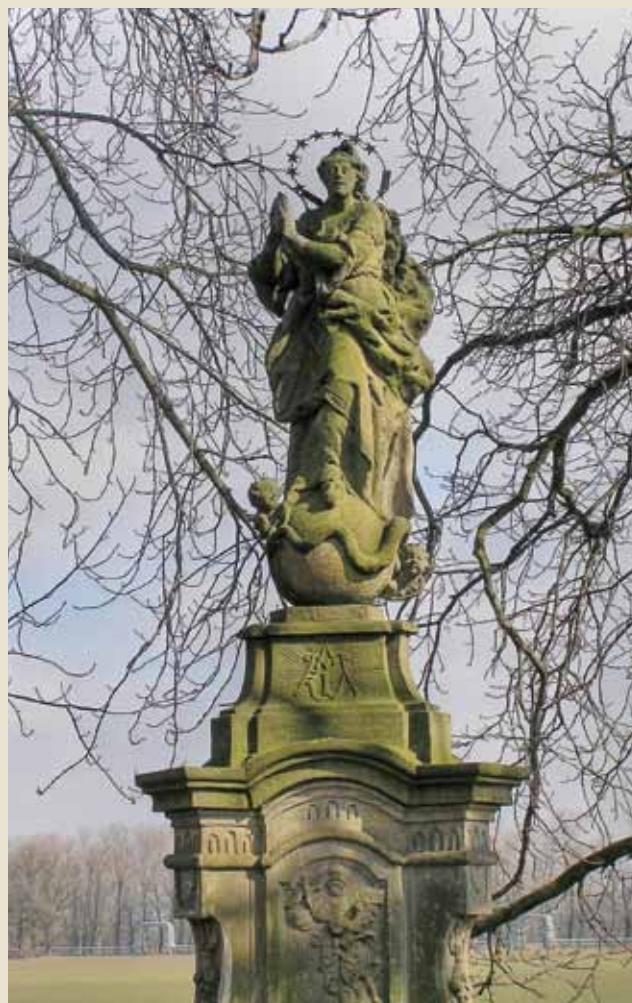
V obcích a nebo v jejich okolí bývaly umísťovány sochy svatých. Skoro v každé obci najdeme pomníky, věnované padlým v různých válkách – nejčastěji to bylo padlým v 1. a ve 2. světové válce. Vznikaly i děkované pomníky a sloupy – např. tzv. morové sloupy, které vyjadřovaly vděčnost těch, kteří hroznou morovou epidemií přežili. I v Holohlavech „morový sloup“ najdeme.

Ve střední Evropě vznikla ve středověku typická tradice vztyčování děkovaných a čestných sloupů. Určitým vzorem pro to byla stavba mariánského sloupu na římském náměstí Santa Maria Magdalena z roku 1614. Sloup představoval zhmotněné „velké znamení na nebi“ popsané v Apokalypse: „Žena oděná sluncem, s Měsícem pod nohama a s korunkou dvanácti hvězd kolem hlavy.“ Za Alpami se takový sloup objevil poprvé ještě za třicetileté války (1638–1648) a stal se vzorem pro další sloupy, např. v Praze a ve Vídni. A potom už začaly vznikat podobné sochy v celé habsburské monarchii.

Nemusíme chodit nijak daleko, abychom i v našem okolí našli podobné ztvárnění postavy Panny Marie. Holohlavská ulice Na Lávkách má své jméno z dob, kdy zde bývala často voda rozlitá z neregulovaného Labe – muselo se zde proto chodit po zvednutém dřevěném chodníku (stejně opatření najdeme i v současné době mezi Třebechovicemi pod Orebem a Krňovicemi). Cesta Na Lávkách dříve pokračovala přes trať (zde bývaly i závory) až do Holohlav – také do zdejšího dvora a do kostela. Pod nyní už dosti vzrostlými stromy jsou dva pomníky. Tomuto místu se říkávalo – a nebo snad ještě říká „U Svatých“.

Jeden zdejší pomník je věnován sv. Janu Nepomuckému – na čelní stěně pomníku se dá ještě rozpoznat plastické vyobrazení jeho svržením z Karlova mostu do Vltavy. A naproti je pomník věnovaný Panně Marii. Snadno se dá poznat, že její postava stojí na Měsíci a kolem hlavy má hvězdy – tak, jak to je znázorněno na Mariánském sloupu v Římě.

(mv)

Salon VANESSA v Holohlavech PEDIKÚRA A MANIKÚRA

Revoluční způsob lakování nehtů EBD PEEL-OFF! EBD uvádí na trh novou hybridní technologii gel-laků PEEL OFF. S tímto unikátním gel-lakem není potřeba pilovat přírodní nehet, ani jej odstraňovat acetonem či odlakovačem. Stačí ho jednoduše sloupnout. Vhodné i na nehty u nohou.

Upravené nehty na ruce 14 dní a na nohou až 30 dní? Bez obav!

Manikúra mokrou cestou	160,- Kč
Pedikúra mokrou cestou od	195,- Kč
Lakování s EBD PEEL-OFF s pedikúrou	420,- Kč
Lakování s EBD PEEL-OFF (ruce)	250,- Kč
P-Shine (japonská manikúra)	250,- Kč

Těším se na Vás po telefonické domluvě.

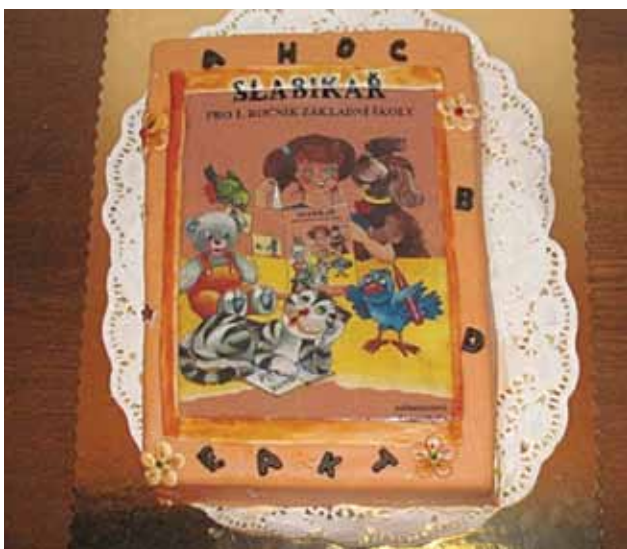
NOVINKA NA TRHU

Jana Hlousková
Dlouhá 37, Holohlavy
tel. 737 44 33 70

Ze života Základní školy Smiřice

PŘEDÁVÁNÍ SLABIKÁŘŮ

Na čtvrtek 29. listopadu se těšili prvňáčci i jejich rodiče. Paní učitelky společně s ochotnými pracovníci knihovny pro ně připravily slavnostní předávání Slabikářů. Prostředí Erbovního sálu, kde se akce uskutečnila, navodilo opravdovou slavnostní atmosféru. Na úvod děti přednesly krátké pásmo, které hrou na klávesy a četbou závřily žákyňe 7. ročníku Apolena Malinová a Barbora Rousková. Poté se pozornost rodičů obrátila znovu na prvňáčky. Ti museli přečtením slabiky dokázat, že si Slabikář zaslouží. Všem se to podařilo a brzy již mohli nedočkavě prohlížet první stránky Slabikáře. Knihovnice však měly pro žáky ještě jeden slabikář, ale vskutku originální. Dort ve tvaru slabikáře vyvolal u všech zasloužený údiv. Každý prvňáček z něj kousek dostal jako odměnu za dosavadní snahu ve škole.

TRESTNÍ ODPOVĚDNOST OD 15 LET

Dne 11. prosince se žáci 9. A a 9. B zúčastnili besedy s vyučujícím ze Střední školy ochrany osob a majetku v Malých Svatoňovicích, dříve kriminalistou panem Faturem. Ten žáky zajímavou formou a příklady z praxe upozornil na právní závazky, které vyplývají ze skutečnosti, že děti dosáhly nebo dosáhnou věku 15 let. Beseda byla zpestřena ukázkami prvků sebeobrany, juda a karate, které našim žákům předvedli studenti 4. ročníku SŠ v Malých Svatoňovicích. Pro kluky i děvčata smiřické školy byla největším zážitkem možnost vyzkoušet si pod dohledem a vedením studentů některé obranné cviky a chvaty a zjistit, jak by dokázali odolat případnému útoku delikventa.

MUZIKÁLY

Poslední školní den před vánočními prázdninami se již nesl v duchu blížících se Vánoc. Pro žáky 1. stupně byl ve Dvoraně připraven hudební pořad Muzikály. Dvě šikovné herečky z brněnského divadélka v kostýmu princezen zpívaly známé písně z oblíbených pohádek. Svým přirozeným, přesto profesionálním projevem strhly děti, které tleskaly a vlnily se v rytmu písní, v závěru pořadu již spontánně tančily před pódiem.

SLOVANÉ

O nejstarší historii českého národa nám se svými didakticko-vadelními představeními přijel vyprávět pan Pěnkava z agentury Fáber. Spolu s ním a s pohledným šikovným vodníkem jsme byli přítomni na slovanské svatbě, mleli obilí, tkali látky, dozvěděli se, čím Slované platili, které bohy uctívali. Jednotlivá představení byla přizpůsobena věku dětí.

ZÁPIS DĚTÍ DO 1. ROČNÍKU

V pátek 8. února se na naší škole konal zápis žáků do 1. třídy pro školní rok 2013–2014. Ve tři hodiny odpoledne jsme rodiče s dětmi přivítali ve vyzdobené třídě, kde jsme jim nabídli informace o škole a sdělili jim podrobnější pokyny k následnému průběhu zápisu. Potom se už úvodem ujali žáci třetího ročníku, kteří zahráli veršovanou pohádku O Palečkovi. Téma pohádky provázelo budoucí školáky celým zápisem. Děti se rozešly po skupinkách na jednotlivá stanoviště, kde si poradily s řadou úkolů, předvedly básničky a písničky. Na závěr byly za předvedené vědomosti a dovednosti odměněny malými dárky a pamětním listem. Bylo zapsáno 43 dětí, z toho 8 požádalo o odklad školní docházky. Budoucím prvňáčkům přejeme hodně úspěchů a děkujeme všem rodičům, kteří pro své děti vybrali naši školu. Touto cestou také děkujeme MŠ ve Smiřicích a Holohlavech za dobrou spolupráci a paní Hudákové za sponzorství.

A POŘAD SE NĚCO HRAJE

Čekání na jarní prázdniny zpříjemnil žákům 21. února hudební program „A pořad se něco hraje“. Jediný účinkující, kytarista a zároveň zpěvák, měl před sebou nelehký úkol – zaujmout děti. A dařilo se mu to. Učil žáky zpívat refrén, doprovázet zpěv tleskáním a luskáním a dokonce přizval děti na pódium a nechal je zpívat do mikrofonu.

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

V pátek 15. března proběhl v 1. a 3. ročníku Den otevřených dveří. Rodiče měli jedinečnou příležitost být přítomni vyučování. A mnozí tuto možnost využili. Mohli se tak přesvědčit, že vyučování není nudné biflování. Někteří rodiče viděli poprvé své děti pracovat s interaktivní tabulí. A především mohli porovnat výkony svého dítěte s výkony ostatních a získat tak jiný úhel pohledu, než mají zažitý z domácí přípravy. Den otevřených dveří jsme pořádali již poněkolikrát a opět se setkal s velkým zájmem rodičů.

SNĚHURKA

Po náročném soustředění v prvních dvou vyučovacích hodinách v pátek 15. března, kdy proběhl Den otevřených dveří, si žáci 1.–3. ročníku zasloužili oddych. Dostalo se jim ho v podobě hudební pohádky O Sněhurce, se kterou do školy dorazilo Východočeské dechové kvinteto. Účinkující nejprve děti seznámili se sedmi dechovými nástroji, z nichž např. fagot, hoboj či lesní roh mnohé děti viděly poprvé. Následovalo vyprávění známé pohádky doplněné hudebními motivy, které charakterizovaly jednotlivé postavy a navozovaly atmosféru příběhu. Hudebníci zapojili do pohádky i děti, když je naučili písničku trpaslíků a pohybový doprovod zvířátek. Pro mnoho žáků to bylo první setkání s ryze dechovým tělesem. Východočeskému dechovému kvintetu patří poděkování za propagaci tohoto typu hudby i obdiv k jejich odhodlání, s jakým předstoupili před žáky a snažili se udržet jejich pozornost, což je v dnešní počítačové době nesnadný úkol.

MATBOJ

Dne 21. března se naši devětáci zúčastnili matematické soutěže Matboj v Hradci Králové. V silné konkurenci 32 týmů si nejlépe vedlo tříčlenné družstvo z 9. A ve složení A. Peterová, J. Havlíček, A. Kadlec, které obsadilo pěkné 9. místo.

MATEMATICKÁ OLYMPIÁDA – OKRESNÍ KOLO

Do okresního kola matematické olympiády se probjovali celkem 4 žáci naší školy. Nejlépe se umístila Kateřina Charvátová ze 7. A, která v konkurenci 67 žáků základních škol a víceletých gymnázií obsadila výborné 3. místo.

ANGLICKÉ VÝUKOVÉ DIVADLO

Jak rozumí anglicky si žáci třetích až devátých tříd mohli vyzkoušet na dvou výukových představeních divadla The Bear Education Theatre. Děti z prvního stupně pomáhaly dívce Jackie, aby ji nesnědl zlý obr, žáci druhého stupně zase bránili mimozemšťanku před agenty prezidenta USA. Všichni si divadlo užili. Rozesmátí do tříd odcházeli nejen žáci, pohodovou atmosféru v naší škole chválili i herci divadla.

PŘEDŠKOLÁČEK

Již třetí rok připravují učitelé 1. stupně pro budoucí prvňáky setkání nazvaná Předškoláček. Během pěti středečních odpolední si děti zvykají na školní prostředí a seznamují se vzájemně s budoucími spolužáky i vyučujícími. Z každého setkání si odnášejí výrobek i pracovní listy, ze kterých pozorní rodiče mohou zjistit, co je třeba ještě před nástupem do 1. třídy docvičit, aby dítě zažívalo od září ve škole jen pocity zdu. Letos se během pěti setkání vystřídala více než polovina budoucích prvňáků, což svědčí o vzrůstající oblibě Předškoláčka u rodičů i dětí.

ARCHEOPARK VŠESTAREH

Archeopark ve Všestarech má dvě části: venkovní areál a budovu expozice pravěku, kde nás paní průvodkyně provedla nejprve. Tam

jsme si připomněli jednotlivá období pravěku a jejich charakteristiku. V dílně, která se nachází také v budově, jsme si vyzkoušeli sprádní nitě ze lnu, na replikách pravěkých tkalcovských stavů jsme vytvářeli tkaninu. Též jsme mohli zkusit drčení obilí na mouku mezi mlecími kameny. Ve venkovním areálu jsme viděli obydlí prvních zemědělců – polozemnice. Dále jsme navštívili rondel, což je místo jako dnešní kostely. Na malém poli jsme si vyzkoušeli, jak namáhavá je práce s dřevěnou motykou či rycí holí. Po programu jsme si mohli koupit na památku pohledy nebo výrobky z pazourku. I když program trval dvě a půl hodiny, dozvěděli jsme se a vyzkoušeli si mnoho zajímavých věcí. Exkurze byla velkým přínosem a nikdo se tu nenudil.

PERNŠTEJNI

Skupina historického šermu Pernštejni přijela letos s naučně-výchovným pořadem o renesančním vojenství. Žáci z třetích až devátých tříd dostali informace nejen o způsobu boje v 15. a 16. století, ale i o tehdejší módě. Nejvíce asi zaujalo "krytí s padacím mostem" na pánských kalhotách.

ZÁJEZD NA JIH ČECH, DO PASOVA A LINCE

Ve dnech 24.–26. dubna podniklo 54 žáků z druhého stupně tradiční cestu spojenou s návštěvou sousedního státu. Tentokrát byl zájezd ozvláštněn tím, že jsme navštívili dokonce dva naše německy mluvící sousedy – německý Pasov a rakouský Linec. Kromě toho jsme se seznámili také se zajímavými místy naší země. Na Šumavě jsme si prohlédli strážní hrad Kašperk a prošli se podél nádherné řeky Vydry z Čejkovy pily až na Antýgl. Nadchla nás Stezka korunami stromů u Lipenské přehrady. Zajímavá byla i návštěva atomové elektrárny Temelín. Zájezd, který po celou dobu provázelo slunečné počasí, se všem líbil. Paní učitelky Michálková a Čermáková již chystají putování na příští rok.

Mgr. Petr Rohlena, ředitel ZŠ Smiřice

Kraslicové harašení aneb školáci v knihovně

Velikonoce jsou spojovány s jarem a přinášejí s sebou spousty zvyků. Některé se již v dnešní době nedodržují, ale mnoho se jich zachovalo. K nejvýraznějším symbolům Velikonoc patří malovaná vajíčka – kraslice. Možnost namalovat si svou papírovou kraslici a nalepit ji na připravené obří vejce měli nejenom čtenáři naší knihovny, ale i žáci 2. třídy smiřické základní školy, kteří navštívili knihovnu 14. března dopoledne. Každý druháček pak ochutnal sladký bombón s hádankou a pro ty nejšíkovnější byly připraveny i malé dárečky.

V úterý dopoledne 9. dubna navštívily knihovnu děti z holohlavské mateřské školky a v úterý 14. května Mateřská škola Smiřice. Povídání o knížkách a knihovně vystřídaly soutěže a malý testík. Nechyběla ani výtvarná soutěž. Děti měly možnost stát se na chvíli malými ilustrátory a vyzdobit si připravenou papírovou krabici. Na všechny pak čekala malá sladkost.

Na čtvrtek dopoledne 25. dubna jsme připravily speciální program pro smiřické šestáky. Prostřednictvím ukázek, vyprávěním a formou soutěží a kvízů jsme se snažily žákům 6. tříd přiblížit knihu Aloise Jiráska – STARÉ POVĚSTI ČESKÉ. Přenesli jsme se tak všichni do dávné historie, doby praotce Čecha, kněžny Libuše, Přemysla Oráče a dalších hrdinů neznámějších českých pověstí. Ovocný bombón na závěr nebyl jen sladkou odměnou, ale skrýval i písmenka a jejich správným složením pak šestáci vyluštili správný název pověsti.

Odpoledne 25. dubna jsme pak pro žáky 4. třídy Základní školy Smiřice připravily ukázky a povídání o neznámějších dětských ilustrátorech. Děti poznávaly nejen obrázky a jejich autory, ale i známé názvy knih. I čtvrtáci si tak mohli vyzkoušet roli ilustrátora a nakreslit svůj výtvar na papírovou krabici. Všichni pak byli odměněni sladkou dobrotkou.

A protože se blíží prázdniny a doufejme i pěkné počasí, přejeme všem hodně pohodových a sluníčkových dnů!

Ilona Hušáková a Leona Rousková
Městská knihovna Smiřice

Matricaria chamomilla

Kdo z dětí a možná i někteří dospělí vědí, že to je název rostlinky, pro kterou šel Krteček až na kraj světa, aby uzdravil kamarádku myšku. A teprve když se vrátil domů s nepořízenou, dozvěděl se, že pod tímto latinským názvem se ukrývá obyčejný heřmánek pravý. A také my máme kolem sebe spoustu nenápadných rostlinek, které mají kouzelnou moc léčit různé nemoci. Říkáme jim „léčivé bylinky“. Celý letošní školní rok si my, děti, ve školce povídáme o těchto bylinkách a učíme se je poznávat nejen na obrázku, ale i v přírodě. Naopak jsme se dozvěděli i o rostlinách, které by nám mohly spíš ublížit. Takže, vážení, co neznám – nejím!

Už na podzim jsme s rodiči sestavovali ze sušených bylinek listy herbáře a vystavili je v chodbě naší školky, takže každý příchozí si mohl oživit znalosti o rostlinkách. Dokonce i ptáčkové určitě vědí, která bylinka prospívá jejich hlasům, a proto nám na jaře tak krásně zpívají. Pohádka Lídy Helligerové byla právě plná ptačího štěbetání a jmenovala se Ptačí svatba. Dokonce jsme se s písničkami přidali i my. Také pijeme bylinkový čaj a také nám to prima zpívá. A opět jsme dostali domácí úkol od třídy malých Berušek: vyrobit hrneček na bylinkový čaj. Hrnečky byly opravdu krásné a originální a všem, co dětem s výrobou pomáhali, moc děkujeme.

Nejen bylinky jsou pro nás zdravé. Víte, co ještě? Čokoláda, párek v rohlíku, limonády, sušenky? Kdepak, velký omyl, to našim mlsným jazyčkům jen tolik chutnají. Dozvěděli jsme se o správném stravování a že mléko, zelenina, ovoce ... je pro nás to nejsprávnější. Chceme přece vyrůst, být silní a hlavně zdraví, ne?! Tak holky a kluci (i rodiče) – jezte zdravě, ať máte sílu k dílu, jaro se blíží a práce na zahrádce čeká. Ještě jedna pohádka byla pro nás nachystaná a dokonce jsme v jejím názvu našli rostlinku, jejíž plody se suší do čaje proti kašli a rýmě – šípek. Ano, byla to pohádka o Šípkové Růžence. Nebyla to ale obyčejná pohádka, ale muzikál s písničkami a tanečky, a to si hlavně holčičky přišly na své. Kluky možná víc zaujalo vypravování o včelce Bětce a včelíně, kde jsme poznávali život včeliček a spoustu dalších věcí. Možná z někoho jednou bude včelař a bude vyrábět ten nejlepší med.

Se zimou jsme se definitivně rozloučili, odnesli jsme ji a hodili do řeky Labe, zazpívali jsme jí, zamávali a čekali na teplé počasí, které nám umožní svléknout „zimní kabátek“ a vyběhnout na zahradu. Chystáme se letos totiž pěstovat bylinky sami, sušit je, aby nás příští zima nezaskočila s rýmou ani kašlem.

Zajeli jsme se ještě podívat autobusem do Hradce Králové do muzea, jak žili naši pra pra pra... předkové a jaké oni pěstovali rostliny. Vybarvili jsme si masku na obličej a vyrobili z keramické hlíny nějaké to pravěké zvířátko. Moc se nám tam líbilo a určitě se tam s rodiči ještě někdy vrátíme.

Blíží se konec školního roku a s ním i Sluníčkové odpoledne na naší zahradě, a jak už jsme si naplánovali, nosíme do školky květináčky s různými bylinkami a naše zahrádka se brzy promění v kouzelnou bylinkovou zahradu.

Pak už se jen rozloučíme s předškoláky písničkami o květinách, které si připravil soubor Sluníčko a pohádkou dramatického kroužku Paraplíčko s názvem „Bylinková zahrádka“ (jak jinak). No, a pak už jen: hurá prázdniny, vůně heřmánku, máty, meduňky, divizny, mateřídoušky a mnoha dalších. Přejeme vám krásnou dovolenou a nezapomeňte: „Rodiče a dětičky, pijte zdravé čajičky.“

Vaše Adéla Všeetečná

Obnova zámeckého parku

S ohledem na stav některých dřevin a s cílem naplánovat postupnou obnovu, objednalo město v průběhu roku 2012 zpracování dendrologického průzkumu v zámeckém parku. Protože park je kulturní památkou, bylo nutno k projektu revitalizace přistoupit se vší vážností. O zpracování projektu byla požádána autorizovaná krajinná architektka Ing. Lenka Hladíková. Zámeckému parku, byť je významným krajinným prvkem a jednou z dominant našeho města, nebyla totiž za posledních 40 let věnována taková péče, kterou by zasluhoval, což se projevilo na stavu dřevin a jeho celkové podobě.

Celý proces revitalizace parku je rozdělen na čtyři etapy rozložené do několika let. V té první (proběhla na podzim 2012) došlo k bezpečnostnímu kácení nejrizikovějších stromů, u dalších stromů byly provedeny tahové zkoušky k prokázání odolnosti proti vývratu. V další etapě budou následovat zdravotní a redukční řezy, na křovinách tvarovací a zmlazovací řezy, budou odstraněny pařezy po vykáčených stromech.

Další etapa zahrnuje v průběhu několika let výsadbu nových dřevin a keřů. Ve staré části parku je navržena dosadba volně rostoucích živých plotů, které odcloní zámecký park od silnice. Zároveň je navržena dosadba soliterních jedinců nebo menších skupinek dřevin po odstraněných jedincích. V nové části parku je převážně navržena dosadba atraktivních soliterních jedinců do prostor louky, které budou zároveň sloužit jako pohledové dominanty. Další dosadby spočívají v doplnění míst po odstraněných jedincích. Druhy stromů byly navrženy s ohledem na původní taxonomické složení (např. červenolisté a stříhanolisté buky, ořešáky popelavé, nahovětvec dvoudomý, nově jsou navrženy např. liliovník, dub maďarský, dřezovec trojtrnný zlatolistý, pawlonie, z jehličnanů douglasky tisolisté, borovice těžké, borovice černé. Z keřů jsou navrhovány pěnišníky, kaliny japonské, kaliny vrásčitolisté Pragense a kaliny Carlesiovy, z jehličnatých keřů různé kultivary tisů.

Odstranění havarijních stromů a tahové zkoušky

Na základě podrobného dendrologického průzkumu a s ohledem na bezpečnost muselo jít v průběhu listopadu a prosince „k zemi“ několik stromů, které byly na základě odborného posouzení shledány jako havarijní a bezprostředně ohrožující okolí. U dalších stromů, označených jako rizikové, byly provedeny tahové zkoušky. Z jejich výsledků vyplynula potřeba provést redukci koruny a provedení bezpečnostního řezu, s doporučením opakovat provedení tahových zkoušek v roce 2014 pro zjištění dynamiky vývoje statické situace. Podle původních záměrů měl být pokácen i buk lesní, dominanta našeho parku. Na jednání zastupitelstva 8. listopadu 2012, kde byla

přítomna i autorka projektu Ing. Hladíková, se zastupitelé usnesli, že se s jeho kácením počká a že bude také podroben tahovým zkouškám. Při nich se ukázalo, že strom vykazuje významné zhoršení stability a odolnosti proti vyvrácení. Vzhledem k jeho významu bylo doporučeno provést obvodovou redukci koruny se zkrácením o 4 metry a současně zvážit podporu vitality zamulčováním okolí kmene (cca v kruhu zabírajícím polovinu průmětu koruny) pro zamezení kompetice (soupeření) o vodu s porostem trávy. Opakování tahové zkoušky je doporučeno provést v roce 2014.

Nová výsadba

Příjemnější část celkové revitalizace parku započala v dubnu, kdy byly vysazeny dva javory mléče Drummondii a jeden dub letní, v květnu přibyl do parku jerlín japonský. Další výsadba je plánována na podzim letošního roku, kdy budou vysazeny tři douglasky tisolisté a jeden nahovětvec dvoudomý (jeden byl pokácen na podzim a druhý roste za plotem naproti knihovně – teď na jaře jej poznáte jednoduše: obrůstá listím jako poslední ze všech stromů v parku). Začátkem června bylo provedeno pomocí plošiny zmenšení korun u stromů, které byly na podzim podrobeny zmiňovaným tahovým zkouškám (buk lesní, jasan ztepilý a dva duby letní).

Obnova části před vstupem do zámku

Oplocená část parku před vstupem do zámku není v majetku města, ale vlastníka zámecké budovy. Jak jste už určitě zaregistrovali, ta má od listopadu 2012 majitele nového. Oprava celé budovy si vyžádá několik let, avšak už nyní započal majitel v úzké spolupráci s památkáři provádět první úpravy zeleně. Bylo dohodnuto, že vstupní parter získá podobu, kterou měl v době, kdy park vyprojektoval na zakázku Liebiegů v druhé polovině 19. století jeden z nejvýznamnějších evropských zahradních architektů Eduard Petzold. To znamená, že se zachová jeho pravidelné členění, obnoví se buxusové plůtky kolem vodotrysků i vodotrysky samotné a dosadí se dřeviny, které zde původně rostly – jedná se zejména o červenolistý dub letní, tzv. dub Petzoldův.

Podle materiálů z Výzkumného ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví v Průhonících (VÚKOZ) odpovídají téměř všechny stromy na parteru před zámkem výsadbám značeným E. Petzoldem na jeho plánu. Vedle zmiňovaného dubu se jedná především o jinan dvoulaločný, cypřišek nutkajský, nahovětvec dvoudomý a vzácnou lípu *Tilia heterophylla x monticola* (s velkými a na spodní straně bíle plstnatými listy, rostoucí proti knihovně).

Majiteli bylo povoleno pokácení některých stromů – jednalo se zejména o ty, které byly v havarijním stavu, ale také o buk lesní v těsné blízkosti zámku. Strom byl vysazen s původním úmyslem jej tvarovat opakovaným řezem. Po 2. sv. válce se od tvarování upustilo a buk dorostl do takových rozměrů, že kryl celý levý trakt zámku, zasahoval do fasády a oken a narušoval svými kořeny základy zámku. Místnosti, které strom zastíňoval, jsou pokryté plísní.

Evropská rarita ve smiřickém parku

O tom, že nám zde v parku roste mnoho vzácných druhů, již bylo hodně napsáno. Sami jsme však byli překvapeni, když v souvislosti s obnovou vstupního parteru vyšlo najevo, že ve Smiřicích roste rarita evropského charakteru. U již zmíněné lípy označené jako *Tilia heterophylla* x *monticola* jde podle vyjádření odborníků z VÚKOZ zřejmě o jediný exemplář v České republice, potažmo v Evropě – v Belgii tento strom pěstují jako vzácnost v arboretu v Pavii, nicméně tam jde o geneticky jiný klon.

Odborníci z průhonického výzkumného ústavu se tuto lípu spolu s dalšími vzácnými stromy ze smiřického parku snaží v současné době vegetativně přemnožovat (množení řízků), množení generativní (neboli ze semínek) je, bohužel, vzhledem ke špatné klíčivosti složité.

Závěrem

Smiřický zámecký park je zelenými plicemi města. Jeho údržba je náročná a veškeré zásahy se nedějí bezúčelně. Tak jako jiné žijící organismy i stromy mají svou životnost, své nemoci. Stejně jako v lidském životě, tak i v parcích staré ustupuje mladému, a s tím, že nic netrvá věčně, se musíme chtít nechtě smířit. V postupné dosadbě nových stromů a keřů spatřujeme proto i oživení této lokality.

L. Reichová

Smiřické kuželky slaví

V letošním roce je to právě 75 let od založení jednoho z nejstarších kuželkářských klubů v České republice, Klubu kuželkářů Zálabák. Klub svoji členskou základnu patří spíše mezi ty menší kluby. V současné době sdružuje 32 členů, z nichž je převážná většina ze Smiřic. Někteří členové spojili téměř celý svůj život se sportem a zejména pak s tímto klubem. Nejstarším kuželkářem je pan Bohumír ŠMEJDA, který se stále aktivně věnuje, spolu s panem Václavem PROKOPEM, novým členům, zejména pak mládeži. Právě nábor nových členů z řad mládeže, jejich výchova a předávání zkušeností je to nejdůležitější pro udržení tradice kuželkářů ve Smiřicích.

Klub pořádá ve spolupráci s organizacemi města, které mají ve své náplni využití volnočasových aktivit mládeže, bezplatné náborové akce. Ke svému výročí 75 let založení klubu jeho vedení uspořádalo charitativní turnaj v kuželnách, jehož čistý výtěžek byl dne 20. května 2013 předán za účasti místostarosty města Smiřice Svazu tělesně postižených v České republice, o.s., místní organizaci Smiřice.

V průběhu května a června dále klub uspořádal pro registrované i neregistrované hráče řadu turnajů – v pořadí 10. ročník turnaje jednotlivců na 100 hodů do plných, 4. ročník turnaje jednotlivců ve Smiřické sokolské a 2. ročník turnaje jednotlivců Stovka naruby – na ten poslední si touto cestou dovolujeme pozvat širokou veřejnost.

Ing. Roman Chlebníček, předseda klubu

PODĚKOVÁNÍ

Svaz tělesně postižených, místní organizace ve Smiřicích, srdečně děkuje všem pořadatelům a hráčům Klubu kuželkářů Zálabák ve Smiřicích, kteří dne 13.–17. května 2013 uspořádali charitativní turnaj, jehož výtěžek nám byl předán ředitelem turnaje panem Chlebníčkem dne 20. května 2013 na Městském úřadě ve Smiřicích.

Za všechny naše členy velký dík.

Ladislava Mengerová, předsedkyně Svazu tělesně postižených

Klub kuželkářů Zálabák
pořádá 2. ročník turnaje jednotlivců

STOVKA NARUBY

17. 6. 2013 – 29. 6. 2013

(pondělí – sobota)

Hrací doba: všední den 16–20 hod., sobota 9–20 hod.

Kategorie: Registrovaní i neregistrovaní

– 100 hodů sdružených, muži i ženy

Startovné: 100,- Kč splatné na místě před startem

Ceny: první tři v každé kategorii obdrží věcné ceny

(ceny věnovala firma BDK-GLASS, spol. s r. o. Smiřice)

Občerstvení na kuželně je zajištěno. Přihlášky je možné podávat pouze on-line nejpozději do 18 hod. na následující den.

Více informací na: www.kksmirice.hys.cz

Smiřický zahradník Ludvík Ježek – 1. část

Mnozí z nás ještě pamatují, že nakupovat se chodilo do zahradnictví buď „k Jechom nebo k Ježkom“, a to i dávno poté, co obě zahradnictví provozovaly Komunální služby. Ježkovo zahradnictví je to v Lidické ulici, u Labe, vedle bývalé Malburgovy zahrady, dnes zde zahradničí pan Ing. Voňka. Soukromé zahradnictví vybudoval Ludvík Ježek v sousedství Malburgovy zahrady ještě před válkou. Poprvé sekal pšenici na vlastním pozemku v r. 1932, když koupil třetinu korce od obce. Přikoupil další pozemky a na nich postavil vlastní živnost.

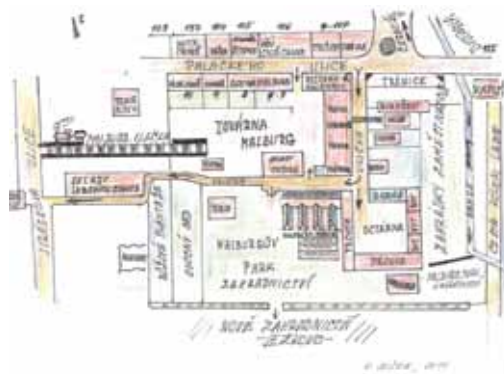
Pan Ježek se narodil roku 1903 v Novém Hrádku v Orlických horách, pocházel ze čtyř dětí. Jeho žena „Neša“ – Anežka Kubíčková – pocházela z Bohuslavic, brali se v r. 1927. Vzpomínky na cestu životem – v dnešní době – ty si nechává napsat mnohý. Zejména z řad těch, po kterých zůstává často památka problematická. Zřídka si sedne k papíru člověk, po němž zůstaly skutečné hodnoty lidské i hmotné.

Spíše šťastnou náhodou mi byl zapůjčen útlý, nepřilíš obsáhlý sešitek, zachycující život, či spíše jeho část, našeho bývalého spoluobčana pana Ježka. Začíná smutně, vzpomínkou na matčino úmrtí v době, kdy mu bylo necelých 10 let. Je to vyznání z lásky, kterou k matce cítil a která byla zřejmě i opětována. Blížící se válka, jejíž předzvěst otec pisatele vycítil, možná i neuspokojivá hmotná situace rodiny uzavřela chlapci cestu ke vzdělání otcovým výrokem: „Já se taky dobře učil, také jsem nestudoval a jsem živ.“ Ze šlo o chlapce rozhodného a nekonvenčního dosvědčuje fakt, že rok před ukončením školní docházky opustil školu i domov a začal se žít sám.

Nejdříve nastoupil u sestry své matky, kde si v těžkých dobách války vydělával na živobytí a ošacení. Vztah k otci i bratřím pozvolna slábl. Se vznikem republiky se otevřely mnohé nové možnosti. Narazil na inzerát, nabízející učební místo v zahradnictví. Okamžitě se chopil příležitosti a požádal otce o doprovod při jednání se zahradnickým mistrem. Byl však dvakrát znevýhodněn, neměl ukončenou školní docházku a nebyl zletilý. Otec pomoci odmítl, vypomohl však bratr, řka „Zítra ráno tě doprovodím.“ Snad v důsledku poválečného vzrušení úřady formální nedostatky přehlédly, jednání s mistrem v Kostelci dopadlo dobře a republika měla nového zahradnického učeníka. V hlavě mu však utkvěla, snad nadosmrti, otcova nevlídná poznámka: „Nu počkej! Jak brzy budeš zpět.“ Ze zápisků vyplývá, že duševní oporu čerpal ze vzpomínek na matku, duševní sílu mu dodávala víra v Boha a to nejviditelnější – snahu, pracovitost a učení – přidával sám.

Vlastností, které dnes jsou spíš předmětem úsměšku, si povšiml i jeho mistr a jako výraz uznání vystavil svému žáku výuční list o čtvrt roku dříve před běžným termínem. Navíc mu našel místo u tehdy největšího a neznámějšího pěstitele růží pana Bergra v Ústí nad Labem. O svém novém šéfovi se vyjadřuje s úctou, sám byl také oblíbeným zaměstnancem, který se vypracoval k obsluze strojů i kancelářským pracím. O duchu tehdejší doby svědčí i to, že až okázalý německý nacionalista, pan Berger toleroval vlastenecké vědomí, české smýšlení a chování svého schopného zaměstnance. Po více než roce práce dostal první dovolenou a tak mimo jiné navštívil i svého „učebního mistra“. Ten projevil zájem o zaměstnání bývalého učně a tak jej po jednání s panem Bergrem přijal. Shodou okolností jen nakrátko.

Ve Smíchovském městském zahradnictví se uvolnilo místo vedoucího příručního, byl přijat. Praha – to město má na mladé (bylo mu 21 let) a zejména venkovské lidi zvláštní vliv. Na vzpomínajících téměř destruktivní. A šlo to rychle za sebou. Zrada první lásky, to prožije téměř každý, ne však za účasti o mnoho staršího bratra. Společenský život, do kterého začal postupně pronikat, byl brzy ukončen povinností vrátit se k dříve založeným růžovým školkám v Červeném Kostelci. Z pražského pobytu mu zůstal zlovyk kouření, nepěkné vzpomínky a nějaké uspořené peníze. Ani Kostelec ho nepřivítal příliš vlídně a přátelsky. Jak zaměstnání, tak i vzpomínky jej zde zaháněly do stavů deprese. Zde v nevelkém městě se hrálo značnou roli i to, že svými znalostmi přerostl svého šéfa, což také přispělo k opuštění Kostelce.

Zřejmě věhlas, zejména mezi pěstiteli růží, dolehl tehdy až do Smiřic k známému milovníkovi květin a růží obzvláště, JUDr. Oswaldovi Malburgovi. Na jeho pozvání přijíždí do Smiřic a přijímá zde zaměstnání, stává se vedoucím zahradníkem Malburgových zahrad. To obnášelo starat se hlavně o vzhled a estetickou hodnotu soukromé rodinné zahrady, jednak o prosperitu zahrady zelinářské. To vše za nástupní plat 600 Kč měsíčně. Pracovitost a houževnatost, spolu se schopností uplatnit získané zkušenosti, nesly své ovoce. Zahrady v pořádku, opravené skleníky, rozšířená pařeniště, nově zbudovaný skleník, vlastními silami a umem zřízené vodní topení. To byl výsledek jeho snažení!

Dr. Malburg byl šéf všímavý a úsilí svého zaměstnance dovedl i ocenit. K celému zaopatření zvýšený plat na 800 Kč a 10 % z tržby. Součástí odměny byly i dva obleky ročně. Továrník o výsledcích práce svého zahradníka nemlčel, rád se výsledky jeho práce pochlubil, takže jeho popularita rostla nejen ve městě a jeho okolí. Touha založit vlastní živnost narážela na neochotu majitelů vhodných pozemků je prodat. Touto poznámkou končí dne 27. dubna 1926 nejen první část osobních zápisků, ale i první část života – mládí a odborný růst.

Ježkovi před kulatým záhonem

Ing. Milan Píšek, zpracováno dle článku Ing. Lubomíra Kupky a údajů od paní Marty Ježkové, foto od Otokara Ježka

Mažoretky Izabel

Mažoretky Izabel z Holohlav představily na prosincové besídce MŠ své nejmenší mažoretky, které vystupují pod názvem Mini Izabelky. Jsou to dívky ve věku od 4 do 7 let. Vystupují při různých slavnostních příležitostech, mezi které se řadí například dětský karneval a oslava Mezinárodního dne dětí. Mini Izabelky trénuje Radka Lukášková, Dis. dvakrát týdně v Mateřské škole Holohlav. Soubor v této sestavě končí svůj vůbec první rok vystupování. Přejeme jim do dalšího roku spoustu úspěšných vystoupení a také jejich první úspěchy v postupových i nepostupových soutěžích či šampionátech.

Starší soubor Izabel Holohlav, který má v současné době 22 členek, se postaral o zpestření plesové sezóny, zúčastnil se Mistrovské postupové soutěže – Klasická mažoretka v Chlumci n. C., kde obsadil 6. místo. Sólistky reprezentovaly obec Holohlav na soutěži ve Dvoře

Králové a na Národním šampionátu – sólo klasická mažoretka v Klatovech. Účast ve třech věkových skupinách, v nichž byly zastoupeny i naše mažoretky, byla velmi hojná, proto oceňujeme jejich odvahu zúčastnit se. Umístily se do první poloviny své kategorie – děti, junior mladší a starší.

1. června se Izabel chystají na soutěž v Havlíčkově Brodě a 8. června budou dívky bojovat v Klasické mažoretce v Dobručicích. Příprava souboru Izabel není jednoduchá, jelikož 22 dívek potřebuje k nácvičce choreografie velký prostor. První kroky a formace se nacvičovaly v MŠ Holohlav, samotná úprava celého choreografického vystoupení probíhala v kulturním domě v Černožicích – vše pod vedením vedoucí souboru Bc. Gabriely Kubákové.

Mažoretkám Izabel přejeme, aby zvládly vyhrát na soutěžích, které mají ještě před sebou, krásná umístění i s medaillemi. Byla by to krásná tečka za letošní sezónou. Po načerpání sil přes letní prázdniny se těšíme na novou sezónu a věříme, že mezi námi přivítáme nové mažoretky i z vyšších ročníků ZŠ, které budou mít v sobě chuť a houževnatost dosáhnout na soutěžích stupně vítězů.

Za soubor Mini Izabelek a soubor Izabel z Holohlav přejeme vám všem klidné prožití letních prázdnin.

Vítání máje s Hradeckem

První květnový den uspořádalo Kulturní středisko Dvorana, s.r.o. a Turisticky významné území Hradecko akci pro rodiny s dětmi s názvem „Vítání máje s Hradeckem“. Akce probíhala na nádvoří zámku, v zámecké kapli, v parku a v kulturním domě Dvorana.

Máj přišlo přivítat asi 400 návštěvníků, z toho více než polovinu tvořily děti. Právě pro ně byl ve spolupráci s Domem dětí a mládeže ve Smiřicích připraven bohatý program. Ratolesti se svými rodiči a prarodiči absolvovaly v parku pohádkovou stezku, kde na ně čekaly pohádkové bytosti s rozličnými úkoly. Po jejich splnění obdržely děti od pořadatelů odměnu. V kulturním domě Dvorana byly pro děti připraveny tvořivé dílny a mohly si zde také prohlédnout krásné výtvary místní základní umělecké školy.

V rámci akce probíhaly zdarma a za doprovodu varhan netradiční prohlídky zámecké kaple Zjevení Páně, na kterých návštěvníky provázela komorná paní hraběnky, a kterých se chvíli sama paní hraběnka Marie Terezie Violanta ze Štenberku účastnila.

Na nádvoří zámku byly stánky s občerstvením a lidovými výrobky, ale také živá koza s kůzlaty, která, jak se velmi brzy ukázalo, se stala největší atrakcí celého dne.

Počasi nám přálo (i když to tak ráno vůbec nevypadalo a trochu i přšelo) a díky tomu se celá akce velmi vydařila.

M. Hejzlarová

Nechte si změřit výskyt radonu v bytě zdarma

Všichni, kteří se chtějí ujistit o tom, že je v jejich bytě či domě neohrožuje škodlivý radon, si mohou nechat změřit jeho přítomnost zdarma. Umožňuje to speciální státem hrazený program. Zároveň lidé mohou prostřednictvím Královéhradeckého kraje žádat i o dotaci na ozdravná protiradonová opatření.

„V rámci Radonového programu ČR si kdokoliv může nechat informativně změřit radon ve svém bytě či domě. Měření je jednoduché a státem plně hrazené. V případě, že při měření budou naměřeny vysoké hodnoty, poskytuje stát za stanovených podmínek finance na odstranění nebezpečí plynoucích z přítomnosti radonu. Žádosti o dotaci, která může činit až 150 tisíc korun na jeden byt, vyřizují pracovníci Krajského úřadu Královéhradeckého kraje,“ uvedl náměstek hejtmána Otakar Ruml.

Nebezpečí radonu spočívá v tom, že není vidět ani cítit, vážně však poškozují dýchací cesty a plíce. Česká republika patří k zemím s nejvyšší průměrnou koncentrací radonu v bytech na světě. To, že radon představuje po kouření nejvýznamnější příčinu rakoviny plic, uznala v roce 2009 i Světová zdravotnická organizace (WHO) a doporučila všem státům, aby věnovaly problematice radonu pozornost.

Informace o bezplatném měření radonu jsou k dispozici na internetových stránkách www.sujb.cz, www.radonovyprogram.cz a na krajském úřadu. Obyvatelé Královéhradeckého kraje se s žádostí o měření mohou obracet přímo na Státní ústav radiační ochrany e-mailem radon@suro.cz nebo telefonicky 498 652 713. Žádosti o dotace vyřizuje odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací Krajského úřadu Královéhradeckého kraje (kontaktní osoba: Lucie Feuchter, lfeuchter@kr-kralovehradecky.cz, tel. 495 817 486). Státní dotaci je možné obdržet teprve po provedení ozdravných opatření a následné kontrole jejich účinnosti.

Koncentrace radonu se vyjadřuje v jednotkách Bq/m³ (Becquerel na krychlový metr). Když je výsledek menší než 200, je riziko z radonu zanedbatelné. Mezi 200 a 400 je riziko přijatelné, nad 400 zvýšené a nad 1000 nepřijatelné. Pozornost je třeba věnovat nejen starším domům a bytům, ale i novostavbám. Zhruba každý dvacátý objekt v České republice má vyšší koncentrace radonu, než je hodnota doporučená v legislativě.

Jiří Hošna, Královéhradecký kraj
(tisková zpráva z 15. 5. 2013)

Splněný sen

Přesně takto se jmenoval koncert k životnímu jubileu smiřické občanky HANY JURÍČKOVÉ, který se konal dne 16. března v zámecké kapli Zjevení Páně. Hlavním účinkujícím byla sama oslavenkyně, která si tímto koncertem splnila svůj životní sen a zároveň si nadělila nezapomenutelný dárek ke svým narozeninám. Na varhany pěvkyni doprovázel prof. Václav Uhlíř. Tato dvojice přilákala na koncert nespočet návštěvníků, mezi nimiž nechyběli jejich obdivovatelé, rodinní příslušníci, ale samozřejmě i zvědaví spoluobčané...

Tuto skutečnost potvrdil i výtěžek z dobrovolného vstupného, který se vyšplhal k úctyhodné výši 10 360 Kč, a který byl účinkujícími věnován na opravu betlémské hvězdy na hlavním oltáři a na další údržbu a opravy zámecké kaple.

Z tohoto výtěžku bylo uhrazeno: sklo na opravu betlémské hvězdy 2 275 Kč a barva na nátěr oken zámecké kaple 2 261 Kč. Zbytek peněz ve výši 5 824 Kč bude použit na restaurování obrazů v Erbovním sále zámecké kaple.

Všem návštěvníkům, kteří přispěli finančním obnosem, mnohokrát děkujeme a samozřejmě velké poděkování patří i účinkujícím, kteří tento výtěžek Kulturnímu středisku věnovali a kteří tímto koncertem vytvořili půvabnou, někdy až dojemnou atmosféru a posluchačům předali neopakovatelný zážitek. Kdo přišel, rozhodně neprohloupil! Po koncertě mohl každý paní Hance osobně popřát, připít jí na zdraví a jako poděkování od ní dostat něco dobrého na zub.

I my paní Hance přejeme do dalších let hodně štěstí, zdraví a lásky a aby nás ještě dlouho a dlouho svým zpěvem a neutuchajícím elánem v životě provázela!

Za Kulturní středisko Dvorana **M. Hejzlarová**

S gratulací oslavenkyni, velkým poděkováním za dlouhodobou skvělou spolupráci a s přáním všeho nejlepšího, ale zejména nekončícího přílivu energie, kterou je nutné při všech aktivitách mít, se připojuje i město Smiřice. Děkujeme, Hanko, a těšíme se na další skvělou spolupráci.

Za město Smiřice **L. Reichová a E. Koldrtová, matrikářky**

Divadelní soubor OCHOS Smiřice

Po našem loňském startu, kdy jsme uvedli pohádku Les vypráví a v závěru roku v kapli Zjevení Páně živý betlém, dále pokračujeme pod vedením režiséra Josefa Machače ve své činnosti. V dubnu jsme prozatím naši jedinou hru uvedli opětovně ve Smiřicích, a o tom, co si povídají houby v lese, jsme hráli také ve Vlkově, Černožicích, v Opočně. Krásné a emociemi nabitě pak bylo vystoupení pro děti ze Speciální základní školy v Jaroměři. V červnu máme v plánu vystoupení v nedaleké Hoříněvsi v rámci Muzejní noci a v červenci vystoupíme na Chlumu.

Ze zkoušky nové hry

Od začátku roku nacvičujeme ve spolupráci s opočenským divadelním souborem Kodým novou hru s názvem Slunce nad řekou. Příběh plný humoru a písniček je zasazen do 80. let minulého století a vše se bude točit kolem srubu, který jeho majitel „prodal“ více zájemcům, a ti o tom samozřejmě nevědí... Více prozatím prozrazovat nebudeme, na výsledek našeho snažení si musíte počkat na letošní podzim. Něco ale prozradit můžeme: premiéra hry bude zároveň premiérou světovou, neboť zatím nikdy nikde uvedena nebyla.

Počátkem roku jsme mezi sebou přivítali nové členy, kteří projevili dostatek kuráže, aby vystoupali na jeviště a v dalších obdobích s námi před i za oponou táhli za jeden provaz společnou káru – Vaška, Renatu a Simonu. Tímto naše členská základna čítá 16 členů, z toho jsou pouze 3 muži (odvážní to rekové, věru!). Z uvedeného je patrné, že ženský element v našem souboru je stále ve velmi těžké přesile (neboli máme „přebabíno“), což působí komplikace při výběru dalších her. Tato ženská převaha se zejména projevila u té právě sevcivované, a proto s námi spolupracují opočenští divadelníci.

Budeme se se všemi příznivci našeho souboru těšit na shledanou při našem představení. A pokud by se mezi vámi našel někdo odvážný, v kom hlodá červík a uvažuje o tom, že posílí naše řady, nechť se s červem rádně popere a přijde – rádi ho přivítáme, legrace si určitě užije dost! Zkoušíme každé pondělí od 18 hodin v KD Dvorana.

Za všechny Thálii políbené „Ochosáky“ **Ladislava Reichová**

Smiřická jubilea v roce 2013

Čas je neúprosný – roky letí a v současné uspěchané době se leckdy zdá, že rok má méně než dvanáct měsíců. To, co bylo včera, je dnes už historií. Právě k připomenutí onoho neúprosného běhu času vybírám některé události, které se udály v našem městě a ke kterým se letos vztahuje nějaké jubileum.

- 20. května 1858 (tedy před 155 lety) ve 2 hodiny odpoledne přijel do Smiřic první vlak. Stavba Pardubicko-liberecké dráhy (nebo také Jiho-severoněmecké spojovací dráhy) byla zahájena v roce 1856. 1. prosince 1857 byla hotová trať z Hradce Králové do Josefova a do provozu byl tento úsek předán 20. května 1858. Provoz byl zahájen první jízdou zdarma, vlak ve Smiřicích tehdy uvítala městská rada a odjela vlakem do Josefova. Celá dráha z Pardubic do Liberce pak byla dokončena 1. května 1859, kdy byl pro veřejnost otevřen poslední úsek Turnov–Liberec.

- S dráhou, a také se smiřickým nádražím, je ve Smiřicích neodmyslitelně spojen i baron Jan Liebieg st. Letos tomu je totiž 150 let, kdy tento průmyslník koupil Smiřice od císařské komory a nemalou měrou se tak on a jeho následovníci zapsali do historie města. Slavnostní uvítání nového „gruntovního pána“ s projevy zúčastněných, vystoupením zpěváckého spolku, vojenské hudby z Josefova a na závěr s divadelním představením se uskutečnilo 1. listopadu 1863.

- V roce 1883, tedy před 130 lety, se 23. ledna v Sedlčanech u Tábora narodila malířka Helena Šrámková, jejíž život je se Smiřicemi těsně spjat. Ve stejném roce pak 27. června zemřel MUDr. Otakar Jedlička, spisovatel, městský lékař ve Smiřicích a lidumil, čestný občan města.

- Před 115 lety, r. 1898, byla založena ve Smiřicích Tělocvičná jednota SOKOL. Takto je tato událost zaznamenána v kronice: „Na popud smiřického občana Josefa Lefnara schází se 12. června 1898 v hotelu Andrejsek ustavující valná hromada a je ustavena TĚLOCVIČNÁ JEDNOTA SOKOL i u nás ve Smiřicích. Přítomných 56 mužů zvolilo 1. starostou jednoty Josefa Lefnara, který tuto funkci zastával až do roku 1908.“

- Výročí letos slaví i kuželkáři: 14. března 1938, před 75 lety, byl založen kuželkářský kroužek Zálabáci Smiřice. Stalo se tak v hotelu Andrejsek (budova bývalého kina) za přítomnosti 12 zakládajících členů. Prvním předsedou byl zvolen František Malý, kapitánem mužstva Jindřich Horych.

- Zejména pro milovníky zlatavého perlivého moku na letošek připadá jedno smutné výročí – 17. prosince 1948 tomu bude 65 let, co v r. 1948 v rámci plánovitěho řízení vyživovacího hospodářství zrušilo Ministerstvo výživy Praha s okamžitou platností výrobu piva ve smiřickém pivovaru. Existence pivovaru se sladovnou přitom byla zmiňována již v r. 1560, kdy byly Smiřice v držení Trčků z Lípy. Pozoruhodné je, že smiřický pivovar patřil po roce 1881 k největším v celém Rakousko-Uhersku. Jaká škoda – smiřické pivo označují pamětníci za velmi dobré.

- 16. února 1953 (60 let) byla otevřena školní vyvařovna – umístěna byla v ulici Ed. Karla ve zrušené knihtiskárně firmy Baborák a Brázda. V článku „40 let proměn“ ve Zpravodaji z r. 1985 se k vyvařovně píše: „Průměrná kapacita tehdy byla 150 jídel denně, maximální možná 300. Cena oběda se pohybovala (v nové měně) od 2,- do 3,50 Kčs, podle sociálního postavení rodičů.“ Protože počet žáků ale postupně narůstal, kapacita jídelny přestávala stačit a následuje smutné

konstatování: „Poněkud horší, vlastně zcela zlé, to je s kulturou stravování. Počet stravovaných žáků výrazně vzrostl, pohybuje se průměrně okolo 650, čas na jídlo včetně čekání je 15 min.“ Autor onoho článku ale zřejmě nikdy ve frontě na oběd nestál, jakožto „pamětnice“ si velmi zřetelně vybavují frontu dětí táhnoucí se kolem celé jídelny až ven na chodník...

- Bude tomu již 40 let, co se 18. září 1973 v 8 hodin poprvé otevřela pošta v nové budově na náměstí Míru. Do té doby pošta úřadovала v domě čp. 92 v Palackého ulici. Fotografie z archivu města byly pořízeny právě v den otevření – vzpomínáte si ještě, jak to na poště vypadalo?

- Velkou akcí roku 1988 (a let následujících) byla plynofikace města – v září tohoto roku před 25 lety si již mohli první smiřičtí občané zatopit plynem – jak se psalo tehdy ve Zpravodaji, v ulici Kršovka tak mohli učinit Mengrovi, Voltrovi, Burešovi a Machovi. Něco se staví a něco se bourá – koncem roku 1988 začala demolice bývalého mlýna, později šrotovny. Důvodem byl havarijný stav všech budov.

- Již 15 let slouží veřejnosti sál Dvorany ve své zrekonstruované podobě. Slavnostní otevření se konalo 6. března 1998. V tomto roce se Smiřice také staly středoškolským městem – 1. září 1998 zahájilo vyučování v nové budově Střední odborné učiliště potravinářské. Budova vyrostla na pozemku po bývalém mlýnu přesně 10 let po jeho zbourání.

L. Reichová

(Zdroj dat: smiřické Zpravodaje, výpisky ke kronice, www.smirice.eu)

Smiřičtí na Kumburku (1607–1621)

Hrad Kumburk vznikl počátkem 14. století, kdy zde sídlila vartemberská větev rodu Markvarticů. Po husitských válkách hrad získal Jindřich z Dubé, později Trčkové. Roku 1607 prodal Jan Rudolf Trčka z Lípy kumburské panství i s městem Jičínem Zikmundovi Smiřickému ze Smiřic. Ani Trčkové, ani Smiřičtí již na hradě nesídlili, Smiřičtí si postavili zámek v Jičíně na dnešním náměstí, ale ani zde se příliš nezdržovali. V kulaté věži, zvané Panenská, byla 11 let vězněna dcera Zikmundova Eliška Kateřina pro svou lásku ke kováři Jiříku Vágnetrovi. Osvobozena byla roku 1619 Otou Jindřichem z Vartenberka, zvaným Kulhavý.

Roku 1621 byly statky Smiřických konfiskovány a získal je Albrecht z Valdštejna. Panství kumburské zahrnovalo město Jičín, hrad Kumburk, pustý hrad Bradlec, tvrze Dřevěnice, Radim, městečko Novou Paku a 36 vsí. Po násilné smrti Valdštejna r. 1634 daroval císař pustý hrad Kumburk r. 1636 Rudolfovi z Tiefenbachu. Za třicetileté války byl hrad zrušen Švédy a roku 1658, na rozkaz císaře Leopolda, byl hrad ze strategických vojenských důvodů zbořen. Na vrcholu kopce je vnitřní hrad, z něhož je zachována spodní část paláce a hranolové věže. (Sedláček: Hrady, zámky a tvrze VI.)

O každém hradu se s oblibou vykládá, že tam je ukrytý poklad a tajuplné podzemní chodby. Žádný poklad však doposud nalezen nebyl a s největší pravděpodobností ani nebude. Rovněž podzemní chodba vedoucí z Kumburku do Paky a dále snad až na Pecku je nesmyslem. Jednak pro ekonomickou náročnost a za druhé proto, že majitelé hradů byli často znepřáteleni, takže by propojení bylo spíše ke škodě. Podle našich poznatků úniková cesta z hradu skutečně vedla a ústila ve standardní vzdálenosti od hradu tj. do dvou kilometrů.

Dalším vědním tématem je romantický příběh lásky Elišky Kateřiny a kováře Jiříka Vágnera. Příběh se skutečně udál, ale na panství Smiřických v Kostelci nad Černými lesy. Nejednalo se o lásku, ale dle dnešních právních pojmů o několikanásobné znásilnění Jiříka, což dokazuje jeho zachovaná výpověď. Důvod byl prostý: Eliška krásou neoplyvala, spíše naopak a Jiřík byl prostým kovářem a poddaným panstva. Eliška skutečně na Kumburku vězněna byla, ale nikoliv v Panenské věži. Věž sloužila jako strážní a jako hladomorna. Vydržet tam měsíc by byl slušný výkon a jedenáct let je holý nesmysl. Eliška měla normální domácí vězení v areálu hradu a s doprovodem vycházela i ven. Délka jejího vězení má rovněž jednoduchý výklad. Po smrti jejího otce Zikmunda zůstali tři dědici. Nejstarší Eliška byla ve vězení, mladší sestra Saloména prakticky vládla panství a slabomyslný Jindřich byl z nástupnictví vyloučen. Saloména tedy neměla zájem se o panování dělit se sestrou. Osvobození Elišky Otou z Vartenberka nebylo rovněž tak romantické, jak se občas píše. Ota byl značně zadlužen, uzavřel tedy s Eliškou něco jako obchod. „Já tě jakoby osvobodím a ty si mne vezmeš, oba na tom vyděláme.“ Následné události v Jičíně toho byly pouze důsledkem.

(Miroslav Hirsch: Pravda a mýty o hradu Kumburk)

Zříceninu hradu Kumburk nalezneme na hřebenu vpravo od silnice z Jičína do Lomnice n. P., vrchol je z dále patrný. Okolo vede červená turistická značka, na věži je vybudována dřevěná vyhlídka, z vlastního hradu ale mnoho zachováno nezůstalo. Dále k Lomnici se ještě nachází méně zachovalá a stromy zarostlá, ale tajemná zřícenina hradu Bradlec. Za Tábořem je ještě zřícenina hradu Kozlov. Každoročně zde turisté pořádají pochod přes tři hrady.

upravil Ing. Milan Plšek

Kdo je autorem kaple Zjevení Páně?

Otázka autorství architektonického návrhu smiřické kaple Zjevení Páně stále nenechává odborníky v klidu. V tomto zájmu a snaze najít toho jediného pravého architekta, a to za využití současných metod a za neexistence původních plánů, však můžeme velmi dobře spatřovat výjimečnost této památky, dominanty našeho města.

Nejnovější zjištění nyní publikovali autoři Milan Pavlík, Karel Pavelka a Jan Řezníček v časopise Umění č. 1/2013 – příspěvek nese název „Zámecká kaple ve Smiřicích. Využití i meze soudobé techniky při rozboru architektonické kompozice a otázka autorství“. Protože je článek velice obsáhlý a laikovi místy nesrozumitelný, vybírám pro vaši informaci to nejpodstatnější z resumé k článku (převzato z www.umeni-art.cz):

Smiřickou kapli uvedli do literatury Oldřich Stefan (1929) a Václav Richter (1955). Za autora návrhu označili okruh J. L. von Hildebrandta (Stefan) a J. B. Santiniho (Richter). V současné době převládá názor, že kapli navrhl Kryštof Dientzenhofer. Autoři tohoto příspěvku zaměřili fotogrammetricky pomocí laserového skeneru prostorový útvar zámecké kaple, a získali tím vrstevnicový obraz klenby, přesný půdorys i řezy vnitřním prostorem. Nové měření a studium originálního plánu umožnilo znovu prostudovat Richterův názor (výchozí představou musel být přímočarý obrazec – osmiúhelník).

V kompozici půdorysu interiéru i exteriéru však zcela převládají křivky. Základním rysem stavby je proto dynamicky se vlnící hmota exteriéru a složitý biaxiální pronikový prostor interiéru lodi.

... Příspěvek se podrobně zabývá tvaroslovím, tvarem v temeni velmi ploché cihelné klenby a její vazbou na biaxiální půdorys lodi. Konstatuje, že hrany šternberské hvězdice vycházejí logicky ze šterbin svazkových pilastrů, které kryjí oskulační body půdorysných segmentů. Hvězda proto vznikla již ve fázi vzniku konceptu půdorysu kaple a jeho řádového systému. Datum souvisí s výzdobou klenby (1706). Příspěvek končí pojmenováním charakteristických znaků návrhu, ze kterých autoři vycházeli při kritickém přiklonění se k Richterově názoru, že smiřickou kapli patrně navrhl architekt J. B. Santini.

L. Reichová

Devítka v dějinách Smiřic

Konec 19. století a začátek 20. století se v našich zemích vyznačoval rozmachem národního uvědomění. Důsledkem toho bylo, že vznikaly různé kulturní spolky. Téměř v každé trochu větší obci působily amatérské divadelní soubory, pěvecké a recitační sbory. Vznikaly i různé tělovýchovné spolky – byly to tělovýchovné organizace Sokol, cvičilo se v Orlu, v Dělnické tělovýchovné jednotě apod. Mnoho občanů se zapojilo do různých tělovýchovných klubů: kopané, kuželkářů, házenkářů, hrála se vybíjená a další sporty. Téměř v každé obci vznikala družstva hasičů. Nejinak tomu bylo ve Smiřicích – tentokrát uvedu pouze to, co se vztahuje k uváděné „devítce v dějinách Smiřic“.

1919

Ve Smiřicích vznikla Veřejná čítárna. Zásahu na tom měla „Občanská beseda“, která ve Smiřicích vyvíjela bohatou činnost na úseku šíření osvěty. Ve Smiřicích se rozvíjela na přelomu 19. a 20. století bohatá sportovní činnost díky tělovýchovné jednotě Sokol – vznikla již roku 1898. V uvedeném datu 1919 vznikla ve Smiřicích další tělovýchovná jednota – Dělnická tělovýchovná jednota – byla označována zkratkou DTJ.

Od roku 1866 působil ve Smiřicích pěvecký sbor Hanka. Věnoval se organizaci společenských zábav, výletů a divadelních představení. V roce 1868 uskutečnil například zájezd do Prahy na slavnost položení základního kamene k Národnímu divadlu. Od roku 1893 působila ve Smiřicích i samostatná dámská pěvecká jednota Zora.

A nyní k uvedenému roku 1919. Právě v tomto roce – přesněji 2. dubna – došlo ke sloučení obou spolků a vznikla Pěvecká jednota ve Smiřicích. V roce 1924 přijala tato jednota pojmenování po hořněvském rodákovi Václavu Hankovi.

PĚVECKÝ SBOR HANKA

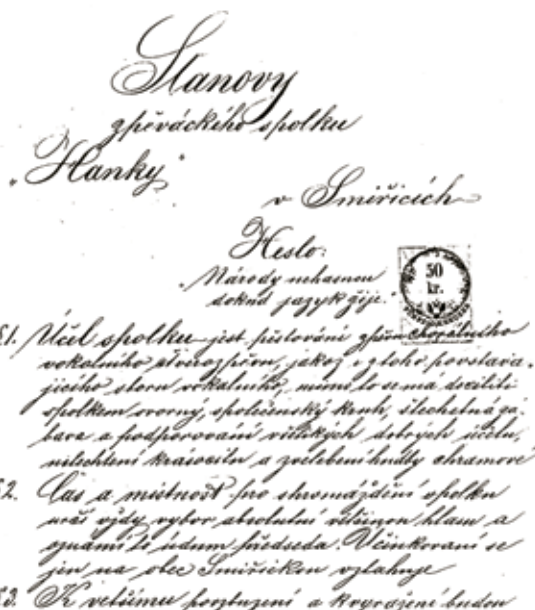
O bohaté činnosti pěveckého sboru Hanka napsala pěknou práci na Pedagogické fakultě v Hradci Králové paní učitelka zdejší školy Mgr. Eliška Michálková:

Pro svou práci jsem prostudovala materiály uložené v Okresním archivu v Hradci Králové, Stanovy zpěváckého spolku „Hanka“ ve Smiřicích z roku 1884, pozvánky do schůzí a programy schůzí z let 1870–1900, jednatelskou knihu pěveckého spolku „Hanka“ ve Smiřicích z let 1919–1950 a knihu „Stručné dějiny města Smiřice“ od autorů Kořán, Michl, Zahálka.

Jednota Hanka se scházela asi čtyřikrát ročně na výborových schůzích a vždy na začátku roku na valné hromadě. Zde byl zvolen výbor a byli přijati noví členové. Volební období bylo jednoleté. Za spolkovou místnost sloužila jídelna městského hotelu Dvorana. Zkoušky zpěvu se konaly asi dvakrát týdně (jednou týdně zkoušel mužský sbor a jednou týdně ženský). Později, když činnost ochabovala, zkoušel pouze jednou týdně smíšený sbor.

Spolek vystupoval téměř každoročně na masopustních veselících ve Smiřicích, na župních sjezdech, oslavách narozenin T. G. Masaryka, oslavách 28. října a pořádal Silvestrovské zábavy. Zemřelé členy, kteří aktivně působili ve spolku jednota, vyprovázel na jejich poslední cestě zpěvem smutečních písní. Počet členů spolku se pohyboval asi kolem 60. Divadelní hry jednota samostatně nehrála, ale spolupracovala s divadelním spolkem Jirásek, kde obsazovala zpívané role. Tomuto divadelnímu spolku půjčovala i některé rekvizity. Jednota pronajímala ke kulturním účelům za stanovený poplatek i své piano.

Stanovy zpěváckého spolku „Hanka“ ve Smiřicích uvádějí účel spolku, práva a povinnosti členů, práva a povinnosti výboru, působení výboru, z čeho pozůstává jmění spolku, podmínky jeho rozpuštění atd. (Pozn. V té době se ještě všechny záznamy prováděly ručně.) Ve Stanovách je mimo jiné uvedeno: „Účelem jest pěstování zpěvu chorálního, vokálního čtvero zpěvu, sboru vokálního, zvelebení hudby

chránové, mimo to čtením, hovorem, divadelním představením a zábavou společenskou vzdělanost šířiti a mravy šlechtiti.“

Prostudovala jsem hlavně jednatelskou knihu, kde jsou záznamy z výborových schůzí a valných hromad. Nalezla jsem zde zprávy o veřejné činnosti spolku, jména funkcionářů, jsou zde zaznamenány částky členských poplatků, zprávy o hospodaření spolku, celkový stav spolkového majetku atd. Kniha „Stručné dějiny města Smiřice“ mně posloužila k lepší orientaci v problematice. Měla jsem možnost se seznámit se spolkovým životem Smiřic ve druhé polovině 19. století a začátku 20. století.

Dále uvádím bohatý (ale zkrácený) seznam vystoupení pěveckého sboru Hanka:

Poprvé společně pěvecká jednota vystoupila v roce 1919 na Masarykově večírku. Dále byla pořádána Národní veselice, která se obecnostvu velice líbila. Kabaretní večírek konaný 5. dubna 1919 se ale s tak velkým úspěchem nesetkal. Na Silvestra spolek pořádal zábavu, která se všem líbila. Na zkouškách zpěvu byla účast pravidelná a bohatá. V roce 1920 byl přijat návrh, aby členové neznající not byli prozatímně vyloučeni a aby se je chodili učit ke Karle Novákové. Dne 8. září 1920 uspořádal spolek divadelní představení „Proud“. Za získané prostředky bylo zakoupeno nové piano.

Na masopustní úterý 8. února 1921 byl uspořádán čajový večírek, jehož výtěžek spolek zaslal Červenému kříži. Na programu byly slovácké písně Dr. Jiřího Červeného a Karla Hašlera, mužské sbory B. Pokorného „Skleničko ty skleněná“ a „Sadaj slnko sadaj“. Ve dnech 3. – 10. července 1921 se v zámeckém parku konal pěvecký a hudební koncert. Účinkovaly zde i pěvecké jednoty „Jaromír“ z Jaroměře, „Ples“ z Josefova a „Záboj“ ze Dvora Králové n. L. Na masopustní úterý v roce 1922 pořádala jednota Sousedskou veselici, kde zazpívala 7 písní. Výnos byl věnován Útulně slepých dívek na Kampě a Červenému kříži.

V roce 1923 vystoupil spolek s nově nacvičenou operetou „Dědečkovy housle“. Opereta měla úspěch, ale protože členové spolku udělali svému vystoupení malou reklamu, účast nebyla velká. V červnu jednota vystupovala na festivalu v Jaroměři. Dne 1. července 1923 se konal okrskový pěvecký festival ve Smiřicích. Náladu trochu pokazilo nepříznivé počasí. V říjnu se jednota účastnila pěveckého a hudebního koncertu ve Dvoře Králové n. L. a zúčastnila se i oslav při příležitosti odhalení pomníku T. G. Masaryka v Josefově.

Rok 1924 byl rokem 100. výročí narození Bedřicha Smetany. Na paměť velkého českého skladatele byl dán návrh, aby byl zpěvácký spolek nazván „Pěvecká jednota Smetana ve Smiřicích“. Nakonec ale bylo rozhodnuto pro zakládající jméno „Pěvecko-ochotnická jednota Hanka ve Smiřicích“.

Při příležitosti oslav Bedřicha Smetany se konala 6. března 1924 přednáška učitele Novotného z Jaroměře o Bedřichu Smetanovi. 9. března zahrál 50členný orchestr plukovní hudby československého pěšího pluku č. 47 z Mladé Boleslavi symfonický koncert „Má vlast“ od Bedřicha Smetany. Téhož dne se konala i pěvecká a hudební akademie. Této akademie se zúčastnily i zpěvácké spolky Záboj ze Dvora Králové n. L., Jaromír z Jaroměře, Ples z Josefova, Libuše a Vlastimil z Kuklen a Hanka ze Smiřic. Návštěva byla obrovská, lidé se sešli z dalekého okolí. O této slavnosti psaly i časopisy. Z čistého výtěžku pořádaných slavností byl zaslán příspěvek na stavbu Smetanova domu v Praze.

Jak uvádí jednateľská zpráva, v roce 1924 byly pod vedením prof. Z. Tureckého nacvičeny a zpívány následující sbory: 1. mužský sbor: Smetana – Modlitba, Slavnostní sbor, Věno, Malát – Máj, Bendl – Svoji k svému, Foerster – Oráč, Orné půdy, Loučení, Z osudu rukou, Peha – Šaryvary, Mazánek – Už ho vedou Martina, Slavík – O vlasti má. 2. ženský sbor: Smetana – Západ slunce, Vlaštovičky, Má hvězda, Ukolébavka, Dvořák – Hraj muziko hraj, Pět dvojpěvů, Malát – Zpěvy lidu českého, Klička – Slovenčina, 3. smíšený sbor: Smetana – Píseň česká, úvodní sbor z Prodané nevěsty, Foerster – Česká píseň, Paukner – Žabí svatba, Novák – Masarykovi.

V tomto roce se slavilo 75. výročí narození a 25. výročí úmrtí hudebního skladatele Zdeňka Fibicha. Jednota Hanka uspořádala slavnostní akademii, které se zúčastnily i spolky Jaromír z Jaroměře, Libuše z Kuklen, 1. sbor ze Dvora Králové n. Lab. a Svatopluk z Ločenic. Posluchači slyšeli ženské, mužské i smíšené sbory. Smíšené sbory zazpívaly Fibichovu Jarní romanci a Novákovu Nešťastnou vojnu, mužské sbory zpívaly od Jeremiáše Hej, Slované a Vytrvej, ženské sbory zazpívaly Fibichovy písně Po lásce tvé jsem toužil a Toužebný jara již zavítal čas. Sólo měla Marta Beranová. Po akademii se konal malý programový večírek.

V roce 1926 se spolková činnost omezila jen na oslavy narozenin T. G. Masaryka a oslavy 28. října. Tento den dámský sbor zapěl dvě písně z Dvořákových dvojpěvů a pánský sbor píseň Pod Vyšehradskou skalou od Jeremiáše. Jednota nacvičila i zpěvy k divadelní hře Strakonický dudák a zúčastnila se pěveckého sjezdu v Hradci Králové. Na oslavách samostatnosti dne 28. října 1927 zazpíval smíšený sbor píseň Národe pěj. 20. listopadu 1927 uspořádaly sdružené spolky Hanka, Jirásek a Sokol divadelní představení Dědečkovy housle. Hra se velice líbila.

Po dvouleté odmlce byla uspořádána ve spojení s divadelním souborem Jirásek silvestrovská zábava. Během večera posluchači slyšeli sóla pana Cerala, Jindřicha Krejčího, A. Kupcové a několik duet. V říjnu při příležitosti 10. výročí samostatnosti spolek zazpíval ve Dvoraně Baladu o české hudbě. Na podzim byla uvedena společně s divadelním souborem Jirásek opereta Podzimní píseň lásky. Spolek se v tomto roce také zúčastnil župního festivalu v Městci Králové. Spolek opět vystoupil na silvestrovské zábavě s bohatým pěveckým programem. Dne 7. března 1929 uspořádal spolek Hanka společně s několika dalšími spolky ve Smiřicích večer na oslavu narozenin T. G. Masaryka. V programu zpíval i spolek Jaromír z Jaroměře. Dne 6. dubna 1929 byla uspořádána akademie na oslavu 60. výročí trvání spolku Hanka. Předseda spolku ing. Chochola měl proslov, po kterém jednota vystoupila s hodnotným programem. Je 31. prosince a je znovu pořádán Silvestr společně s divadelním souborem Jirásek. Spolek Hanka zazpíval dvě písně.

Dne 5. dubna 1930 byla sehraána společně s divadelním souborem Jirásek hra Na kozlanském klepáči. Dne 25. května se konal župní sjezd ve Dvoře Králové n. L. Spolek Hanka do programu přispěl např. písní Nešťastná vojna od Nováka. Zpíval zde dámský a smíšený sbor. Zájezd byl příjemněn vycházkou přes Těšnovskou údolní přehradu. V tomto roce byly návštěvy zkoušek zvláště slabé. Pánský sbor nemohl takřka fungovat.

Rok 1931 byl na akce spolku velmi chudý. 9. února se konal přátelský večírek na ukončení masopustu. Program byl veselý, vyplněn slovy, šansony a aktovkami. Večírkou se zúčastnila i širší veřejnost. Během roku se jednota zúčastnila župního pěveckého sjezdu v Jaroměři. Program na tento sjezd byl nacvičen s velkými těžkostmi, protože byla velmi špatná docházka na zkoušky. Jednota opět uspořádala masopustní večírek. Po zpěvu se na závěr tancovalo. Obecenstvo bylo spokojeno, ale večírek finančně utrpěl. Dne 29. května se jednota účastnila (bohužel v malém počtu) župního sjezdu v Novém Bydžově. Při oslavě 28. října 1932 smíšený sbor zazpíval Modlitbu na Řípu. Pět členů jednoty se zúčastnilo zájezdu do Prahy, kde osobně blahopřáli předsedovi župy Dr. Matysovi k jeho 75. jubileu.

28. února 1933 je uspořádán masopustní večírek. Spolek zazpíval dva smíšené sbory, jeden mužský, jeden ženský a předvedl aktovku. Na závěr se tancovalo. Mládež však upozorňovala na příliš vážný program. V červnu byl spolek požádán osvětovou komisí o účast na pietní vzpomínce na Dr. Jedličku. Mužský sbor zazpíval na hřbitově u pomníku dvě písně. 27. srpna byli členové jednoty přítomni slavnostnímu odevzdání nové školní budovy v Holohlavech. Na oslavách samostatnosti dne 28. října zazpíval smíšený sbor píseň Proč bychom se netěšili z opery Prodaná nevěsta od B. Smetany, mužský sbor Maťeřskou řeč od Pospíšila. Tento rok se Silvestrovská zábava nekonala, protože večer by byl prodělkový.

7. března 1934 na oslavách prezidenta Masaryka zpíval mužský sbor, smíšený sbor zapěl státní hymnu. 11. března jednota uspořádala Den národních písní. Byly zpívány písně sólové, dvojpěvy, mužské, ženské a smíšené sbory. Zúčastnili se i žáci místní měšťanské školy. Pro děti byl uspořádán odpolední koncert s polovičním vstupným. Spolek se na tento den připravoval po celý rok, ale jak s velkou lítostí napsal jednatel ve své výroční zprávě: Podnik, ve který jsme vkládali tolik nadějí, zůstal nepochopen a přehlédnut. Mužský sbor se také zúčastnil divadelního představení Srdce v Holohlavech, kde zazpíval Kde domov můj. Toto představení bylo uspořádáno na oslavu 50. výročí znovuočtení Národního divadla a 100. výročí vzniku státní hymny. 2. března 1935 byl uspořádán společně se Sokolem masopustní večer. Spolek zazpíval několik písní, na závěr se tancovalo.

Devítka v dějinách Smiřic

Ve dnech 25., 26. a 31. prosince 1935 byla hrána opereta Na tý louce zelený v provedení spolků Hanka, Jirásek a Sokol. Hra byla nastudována a řízena V. J. Lefnarem. Měla obrovský úspěch. Na všech vystoupeních bylo vyprodáno. Opereta se hrála sedmkrát ve Smiřicích, dvakrát v Hořicích a dvakrát v Nové Pace. 9. května 1936 zorganizovala jednota Jarní akademii. Spolu se členy spolku účinkovaly i děti z měšťanské školy ve Smiřicích a městská hudba. Program byl zdařilý, zpívali sólisté i jednotlivé sbory.

11. února 1937 byl společně se Sokolem uspořádán masopustní večírek. 23. května se 15 členů zúčastnilo sjezdu župy v Městci Králové. Členům se částečně hradilo cestovné, nemajetným bylo hrazeno celé. 24. června se konal večírek na rozloučenou s dlouholetým členem spolku Karlem Doležalem. Večírek měl slavnostní ráz. Byli přítomni předseda župy Dr. Pařez, delegace spolku Záboj a spolku Jaromír. Karlu Doležalovi byla odevzdána zlatá historická medaile ČOP. 11. července 1937 spolek vystoupil na oslavách zborovských. 20. září jednota zpívala na tryzně prezidenta Masaryka Foerstrovu píseň Z osudu rukou.

Dne 22. května 1938 se konal župní sjezd v Kuklenách. Tohoto sjezdu se zúčastnilo 20 členů spolku Hanka. V důsledku zostřující se situace v mezinárodních vztazích byla nálada poněkud pokleslá. Mnoho členů spolku se nemohlo sjezdu zúčastnit, protože nastoupili vojenskou službu, aby zajistili hranice vlasti. Spolek se i v tomto roce zúčastnil vzpomínkové slavnosti Sokola a zborovských oslav. 26. října při příležitosti odhalení desky padlých v Holohlavech jednota zazpívala Bendlův Chorál národa Českého a smíšený sbor píseň Pod starým praporem.

V roce 1939 činnost ochabla jen na zkoušky smíšeného sboru. I ty byly jen slabě navštěvované. Na zkoušky chodili jen někteří vytrvalí členové, aby si zazpívali alespoň Pějme píseň dokola. Veřejná vystoupení nebyla žádná. Nebyl ani konán každoroční župní sjezd. Jednota jenom spoluúčinkovala v operetě Perly paní Serafinky, kterou hrál divadelní soubor Jirásek 30. dubna a 1. května. K větší aktivitě se snažil členy vyburcovat Jindřich Krejčí svou řečí na valné hromadě v roce 1940, kde mimo jiné říkal: „Či snad náš národ je tak zakřiknut, že přestává zpívat? Český zpěv nesmí být umlčen. Vracejme se k tomu, co nás křísilo.“

6. května 1940 uspořádala jednota společně s místní kapelou a školní mládeží v rámci slavnosti českého hudebního máje koncert. Udivuje, že v této době – okupace fašistickým Německem – lidé svou účastí na koncertu, kde byly zpívány české písničky a díla českých hudebních klasiků, neprojevili svou národní hrdost. V tomto roce ani v dalších válečných letech se nekonaly žádné schůze, protože by se schůze musely hlásit a musely by být povoleny. Župního sjezdu v Praze se jednota nezúčastnila. Dámský sbor byl posílen novými silami, ale pánský sbor se nescházel.

V roce 1941 se slavilo 100. výročí narození Antonína Dvořáka. V jarních měsících byly uspořádány Dvořákovy oslavy v Holohlavech, Vlčově a Rodově. Spolek Hanka zde zpíval sbory i sólové písně. Tyto oslavy byly posledním veřejným vystoupením spolku Hanka ve válečných letech. Tento rok se konala i valná hromada naposledy. Na ní zvolení funkcionáři vedli spolek až do konce války. V dalších válečných letech nebyly ani vybírány členské příspěvky. Jednota veřejně nevystupovala, předstírala nemohoucnost, aby se vyhnula spoluúčinkování na oficiálních slavnostech, na nichž se musel vzdávat hold Hitlerovi. Členstvo se ale pravidelně jednou nebo dvakrát týdně scházelo k pěveckým zkouškám ve Dvoraně. Krátce po té, kdy se v této spolkové místnosti usadila místní NSDAP, bylo jednotě přikázáno vystěhovat veškeré zařízení. Tím bylo cvičení velice znesnadněno. Docházka do zpěvu klesala. Hledala se jiná místnost, až konečně jednota přesídlila do hostince pana Horáka, který dal ochotně k použití i piano.

Do října 1943 byli sbormistry Antonín Krejčí a Jan Pacák. Potom se sbormistrovství ujal Jiří Pultr, který začal svědomitě dvakrát týdně cvičit. Nastal velký příliv členů. Bohužel nadšení přešlo a docházka na zkoušky zprvu klesala. Totální nasazení mladšího členstva poté téměř znemožnilo veškeré cvičení.

V roce 1945 se spolek účastnil dožínkové večerní slavnosti. Protože spolek neměl dirigenta (dosavadní sbormistr Antonín Krejčí byl již pokročilého věku), zaslal do Hradce Králové a Jaroměře žádost o učitele hudby pro zdejší školu, který by vykonával i funkci sbormistra spolku. Žádost byla ale zamítnuta, a proto musel spolek dirigovat i nadále Antonín Krejčí.

Protože spolek nadále trpěl pasivitou, počet členů se oproti očekávání po válce nezvyšil, rozhodla se jednota zájem o zpěv vzbudit propagačními letáky. Žáci je rozdávali ve Smiřicích, v Holohlavech do každé rodiny, ale tato akce skončila úplným nezdarem. Zkoušky smíšeného sboru se konaly pouze jednou týdně. Spolek byl místní osvětovou radou vyzván, aby uspořádal samostatnou produkci v rámci květnových oslav revoluce. Koncert se konal 5. května ve Dvoraně ve Smiřicích. Před vyprodaným sálem vystoupila jednota s dvojzpěvem z opery Jakobín, Písní svobody a sextetem z Prodané nevěsty. Obohacením tohoto večera bylo vystoupení dětského pěveckého sboru místní školy za řízení učitele Petra Zahálky. Vystoupení povzbudilo k větší činnosti, zvýšila se účast na zkouškách.

V roce 1947 byla činnost slabá. Opět se opakoval dlouholetý problém – špatná docházka do zkoušek, málo činných členů. V roce 1948 se župní sjezd nekonal, protože v tomto roce byl XI. všesokolský slet. Jednota se stala členem Svazu přátel SSSR. Situaci ve spolku v tomto roce charakterizuje předseda Jindřich Krejčí. Říká, že „... nyní se krystalizují povahy každého jednotlivce, což jsou ještě pozůstatky a následky minulé války. Mezi námi je veliká závist, která vede k nespokojenosti, a proto také není nálada ke zpěvu. Není mezi námi žádného soucitu jednoho k druhému. Musíme si přiznat sebekriticky, že nemáme hodnotu hlasu ani disciplínu a že na to nestačíme ani organizačně. Schází nám nadšení a hlavně dobří a pilní zpěváci.“ Tím skončila veřejná činnost Pěvecko-ochotnické jednoty Hanka ve Smiřicích a spolek se v roce 1950 po dlouhodobém živoření rozpadl.

Co na závěr?

Milovníci hudby a zpěvu se v roce 1919 spojili v Pěvecko-ochotnickou jednotu Hanka s cílem šířit a propagovat mezi lidem českou hudbu a píseň. Z počátku byla činnost jednoty aktivní, ale s přibývajícím věkem nadšení některých jednotlivců ochabovalo. Po celou dobu trvání spolku byly potíže s docházkou na zkoušky. Ve všech zprávách na valných hromadách nalezneme postesknutí nad tím, že docházka do zkoušek je malá. Neúčasti byli odrazováni od práce i sbormistři, kteří docházeli na zkoušky i z okolních vesnic a mnohdy vážili cestu i zbytečně. Protože mnozí členové neprojevovali pro zpěv a hudbu velký zápal, nemohl spolek větší akce pořádat. Veškerá činnost byla také podřízena finančnímu efektu. To se projevovalo v období krize na počátku 30. let, kdy spolek sám téměř žádné akce nepořádal, protože nechtěl finančně prodělavat.

Tím, že jednota nevykazovala navenek žádnou větší činnost, bylo způsobeno, že členové neměli do zpívání chuť, nebyli aktivní a noví členové do spolku nevstupovali. Jen díky hluboké lásce ke zpěvu některých jednotlivců se spolek udržel po tak dlouhou dobu. Ve válečných letech tito nadšenci projevili snahu veřejně vystupovat, ale nezáměrem obyvatel Smiřic jejich nadšení podřýval. Příčinou rozpadu spolku byl pravděpodobně vzrůstající třídní boj a z toho pramenící neshody mezi členy. Na repertoáru spolku byla umělecky vysoce hodnotná díla klasiků české hudby. Ale aby jednota finančně získala, musela zpívat i písničky lehčího žánru, které sloužily k pobavení obecnosti.

Že obecnost tyto písně vyžadovalo, svědčí připomínky k Silvestrovským programům. Posluchačům se nelíbil pořad sestavený z vážných klasických skladeb. Vyžadovali písně méně hodnotné, ale zábavné.

Mgr. Eliška Michálková

Hankovo jméno se objevilo nejen v názvu smiřického pěveckého sboru, ale Hankovo jméno má i jedna smiřická ulice – je to ulice, která začíná od křižovatky u podniku BDK-Glass a pokračuje přes železniční přejezd až na kopec (většinou nazývaný "Pácalták"). Smiřičtí tak chtěli vzdát hold rodákovi z nedaleké Hořiněvsí. Václav se tam narodil v roce 1791 v rodině rolníka a měl se stát po otci také rolníkem. Proto u něho nebyl ze začátku přikládán důraz na vzdělání, ale byl veden k práci na poli a k práci v jejich hostinci. Díky práci na poli získal lásku k přírodě a matka v něm probouzela lásku k poezii.

Teprve později se dostalo Hankovi vzdělání. Nejdříve vystudoval hradecké gymnázium a později přešel na studie do Prahy, kde se věnoval především jazykům. Začal zde také literárně tvořit – především psal básně. Brzy se zde seznámil s Jungmannem a Dobrovským. Stal se slávistou a prvním knihovníkem pražského muzea. Proslul jako nadšený pěstitel české řeči a literatury. Stal se známý i jako významný a vyhraněný rusofil. V bouřlivém roce 1848 se zúčastnil jednání Národního výboru a zúčastnil se také památného Slovanského sjezdu. Byl dokonce zvolen do čela radikální Ligy slovanské.

Nejvíce rozruchu, dohadů a také velmi ostrých vědeckých i politických sporů způsobily údajné nálezy Zelenohorského a Královédvorského rukopisu. Již za Hankova života propukly spory o pravost rukopisů a Hanka byl označován za falzifikátora. V té době však bylo ještě více jeho zastánců než odpůrců. Do „bojů“ o rukopisy zasáhl i pozdější náš první prezident ČSR T. G. Masaryk. Vědeckým rozbořením pergamenu a písma bylo dokázáno, že se jedná o padělky. I když pořizení „starobyých“ literárních textů lze označit jako ušlechtilou snahu o obohacení naší národní kultury, cestou podvrhu jít nelze. Přesto je nutno vyzvednout Hankovu skvělou schopnost dokonale napodobit neexistující historické literární texty. Rodák z nám blízké vesnice Hořiněvsí i přes své omyly patří mezi naše významné představitele národního obrození a zvláště obrozeneckého písemnictví.

Miroslav Volák

Pan Ing. Lubomír Kupka mě (pochopitelně ještě za svého života) předal pro Zpravodaj následující příspěvek, který se hodí k tématice o Václavu Hankovi:

KONKURZY, KORUPCE, PODVODY

Můžeme se domnívat, že se jedná v dnešní době o darebáctví nová a nebyvalá. Tomu, kdo si toto myslí, mohu s jistotou prohlásit, že se velmi mylí. Již vážený vlastenec Václav Hanka – původem z Hořiněvsí – o tom věděl dost.

V dopise svému známému Františkovi Jerie z Nepomuku sděluje: „Nechtěl bych Vám to zrazovati, ale jak to vůbec chodívá: Bývá už místo někomu dáno pod rukou, a potom teprve pro formu vypisují konkurs.“ Když si odmyslíme starý způsob vyjadřování, může však připadat, že dopis byl napsán v současné době. Je třeba vás však upozornit, že dopis je datován 26. března 1845 – tj. před 168 roky!! Z dopisu lze vyrozumět, že Jerie žádal Hanku o přímluvu k získání určitého místa.

Bez ohledu na ostatní osobní vlastnosti Václava Hanky, které nebyly vždy příkladné, je nutno konstatovat, že tehdejší poměry a život znal. Co by asi napsal v době, kdy se na nejvyšší úrovni prohlašuje, že „peníze jsou vždy až na prvním místě“ anebo když představitelé vlády neuměli rozlišovat „špinavé peníze“ od ostatních!!

Zdá se, že od Hankovy doby udělala nepočetnost značný pokrok – škoda, že jsme to dovolili.

Ing. Lubomír Kupka

Co člověk dokáže...

Ne každý z nás má rád psy a přesto jim neubližuje. Ne každý z nás má rád kočky a přesto jim neubližuje. Jsou však, bohužel, mezi námi tací, kteří svoji nelásku ke zvířatům dávají znát velmi zvláštním způsobem. Koncem března byla v zahradě domu s pečovatelskou službou nalezena zraněná kočička, kterou někdo ztýral. Záměrně nepopíšu způsob trápení ani neposkytnu fotografie, proč jítřit city těch, kteří mají zvířata rádi.

Naštěstí se našli lidé, kterým osud zvířete nebyl lhostejný. Nejprve se obávali, že bude nutné kočičku nechat uspat, péče veterináře a vůle k životu však způsobily, že zvíře přežilo. Náklady na léčbu zachránci zaplatili z vlastní kapsy. Případ řešila Policie ČR, ale to není podstatné. Podstatné je, co člověk dokáže...

Mgr. Věra Hottmarová

Strípky z historie – Rudolf II., alchymista

Narozen roku 1552 ve Vídni, otec Maxmilián II. Habsburský. Do 11 let vyrůstá ve Vídni, pak osm let ve Španělsku na dvoře Filipa II. Zde získává krom syfilidy i zálibu v alchymii a astrologii, jejich studiu se věnuje až do konce života. Byli to právě španělští alchymisté, kteří ho uvedli do „tajného egyptského umění“. Vlady se ujal roku 1576 jako císař Říše římské, český a uherský král. S dvorem přesídluje roku 1583 z Vídně do Prahy, uniká tak před vídeňskými intrikami i tureckým ohrožením a nalézá klid pro své záliby. České království považoval za pevnou základnu své moci. Naposledy se Praha stává centrem císařství i učenců, kteří přicházejí s jeho dvorem, centrem Evropy. (I když. Po více jak 400 letech jsme půl roku předsedali EU). Unaven krušnými povinnostmi vladaře a intrikami svého bratra Matyáše, svěřil vládu svým ministrům a plně se věnoval oblíbeným studiím.

Renesance představující znovunalezení hodnot, které církev zatratila coby pohanské, se zde může plně uplatnit. Na Rudolfově dvoře probíhá stále hledání něčeho nového, neznámého, co lze jenom tušit, ale nelze vidět. Vzniká nový člověk, s novými hodnotami, s vlastními názory, oproštěný od starých bariér a předsudků. Na Rudolfovo pozvání se v Praze soustředil duchovní výkvět tehdejšího světa, hvězdáři, básníci, alchymisté i filosofové. Alchymie tehdejší doby je úzce spojena s léčením, používané léky však byly spíše šarlatánstvím. Tehdejší alchymisté a astrologové byli předchůdci pozdějších úspěšných vědců. Užitečné objevy byly učiněny spíše náhodou, uměním pozorovatele určit o co jde. Úkolem alchymie bylo od počátku objevit „Kámen mudrců“, který umožní transmutaci prvků a prodloužení života.

Alchymie byla v Čechách známa již od XIV. století. Jejimi příznivci byli Karel IV., arcibiskup Konrád z Vechty i císařovna Barbora, ale teprve s Rudolfem II. nadešel alchymii v Čechách zlatý věk. Všichni alchymisté měli jistotu, že budou vlídně přijati a štědře odměněni, když v jeho přítomnosti uskuteční experiment, který ho zaujme. Působí zde John Dee a Edward Kelley, Tadeáš Hájek z Hájku, J. A. Scotta, Michal Sendivoj. Rudolf byl neprávem považován za podivína, kterého obelstí kterýkoliv podvodník, čemuž většinou odpovídá i jeho filmové ztvárnění. V té době získává Praha své přívlastko „zlatá“.

Alchymie byla tehdy velkou vášní střední Evropy, významní alchymisté a umělci byli respektováni jako lidé s nadpřirozenými schopnostmi a stali se privilegovanými členy společnosti.

Z předních hvězdářů zde působí Tycho de Brahe, J. A. Scotta a Johannes Kepler, nejvýznamnější matematik. Ten přichází do Prahy v době, kdy je v Římě veden na kacírskou hranici Giordano Bruno. O Brunovi Kepler prohlásil, že z jeho smělé vidiny o nekonečnosti vesmíru se zmocňuje závrať, tehdy něco neslýchaného. Jedině v Praze nebyl Kepler pronásledován pro svou víru. Léta zde strávená považoval za požehnaná. Působí zde i řada umělců, jejichž díla vždy obsahovala filosofické poselství, vizi. Filosofie není cestou ke klidu, právě naopak. Dříve se za přílišnou smělost upalovalo, dnes se pouze dává do novin. Nové názory vždy vyžadují odvahu a hlavně nenechat se odradit a otrávit. Malířství povýšil Rudolf z řemesla na umění, jeho sbírka patřila mezi největší a nejvýznamnější, až do postupného rozkradení Lichtenštejnem, Valdštejnem a Švédy. Zvláštní oblibě se u něho těšila díla Leonarda da Vinci, Raffaela, Sprangera a Dürera, měl velmi dobrý vkus. Torza jeho sbírky jsou z větší části ve vídeňském Uměleckohistorickém muzeu a po galeriích a muzeích celé Evropy. Sbíрка byla pro Rudolfa místem soukromého rozjímání, jen nemnoha jeho současníků se podařilo poklady jeho sbírky spatřit.

V době Rudolfovy vlády byla vzdělanost šlechty i měšťanstva v Praze obecně velmi vysoká, i přes pokles významu Karlovy univerzity. Ti, kteří si to mohli dovolit, se vydávali na několikaleté zahraniční cesty, jejichž součástí bylo studium na zahraničních univerzitách. Češi vždy potřebovali vnější kontakty, na cestách takto pobývali i Albrecht Jan Smiřický a filosof Jan Jessenius. Císař se zajímal i o židovskou mystiku–kabalou, doloženo je jeho setkání s rabbim Löwem. Již tehdy panovalo značné znechucení okolním světem, pocit nedůvěry a intrik, a z toho plynoucí snaha o nalezení spásy. Pozdějším dědicem rudolfinských nálad byl i Komenský, se svým dílem „Labyrint světa a lusthaus srdce“.

Pod vlivem duševní choroby se Rudolf vzdává trůnu ve prospěch mladšího bratra Matyáše a tři čtvrtě roku nato, léta Páně 1612 umírá. Jeho srdce bylo uloženo po jeho levém boku do pozlacené urny, po straně pravé stál stříbrný džbán určený pro mozek. Je známo, že odmítl poslední pomazání. Jako alchymista žil a jako alchymista byl i pochován. V dnešní Praze najdeme jen málo z oněch krásných časů Rudolfovy alchymistické doby. Duchovní zlatá Praha je rozhodána zubem času, nejhorší stopu zanechal poslední komunisticko-materialistický. Ztratila se tehdejší svoboda, zmizelo bohatství, umělecká díla, i zlato a stříbro z královských laboratoří.

A. Gabriel, Nová Akropolis,
R. J. W. Evans, Rudolf II. a jeho svět,
Rudolf II. a Praha - časopis Umění a řemesla 3/97,
upravil Ing. Milan Plšek

Poznámky Ing. Kupky:

- Tadeáš Hájek z Hájku byl opravdu víc lékař a vědec, než alchymista. Ale před přijetím alchymistů ke dvoru je zkoušel a odhaloval podvodníky. Byl v tom dosti úspěšný.
- Dee, Kelly a Sendivoj byli protřetí podvodníci. Dee asi agentem Anglie a Sendivoj polský nebo pruský.
- Již Keplerova matka byla souzena a odsouzena inkvizicí pro čarodějnictví. Na čtené přímluvy byla omilostněna, ale s Keplerem se to táhlo dál.
- Švédové už pouze paběrkovali po knížeti z Lichtenštejna a jeho komisařích. Na rozkrádání se podílel i Valdštejn.
- Rudolf byl zadlužený až nad hlavu. Část dluhů zaplatil Petr Vok z Rožmberka (proto také zchudl). Zlato a stříbro zkrátka nebylo.

Informace z kultury

Kulturní středisko Dvorana Smiřice pro Vás připravilo:

24. 7. od 19 hodin – KONCERT ONDŘEJE SMEYKALA

V kapli Zjevení Páně vystoupí přední český hráč na australský domorodý nástroj didgeridoo.

Vstupné 120 Kč.

7. 9. od 14 hodin – BABÍ LÉTO NA NÁDVOŘÍ

Tradiční akce na nádvoří smiřického zámku – posezení s hudbou, program pro děti, občerstvení. Vstup volný.

7. 9. od 21 hodin – KAPLE TAJEMNÁ

Večerní netradičně pojatá prohlídka zámecké kaple Zjevení Páně – vyprávění o legendách a tajemstvích doprovodí tóny varhan a ... možná přijde i Bílá paní. Varhanní doprovod Jan a Martin Škrabkovi. Vstupné dospělí 50 Kč, děti 30 Kč.

3. 10. od 9.00 a 10.30 hodin – HONZA NEBOJSA

Pohádkové činoherní a loutkové vyprávění pro děti z mateřských škol v podání Divadýlka Kuba, které nabízí několik pohledů na téma strach. Na představení přivítáme i děti s rodiči na rodičovské dovolené. KD Dvorana – vstupné 40 Kč

15. 11. od 19 hodin – Z LOUŽE POD OKAP

Komedie, která rozesměje až k pláči... Námět pochází z mnoha kauz, které se v posledních letech vyvojily v našem českém prostředí a které nás zvedají ze židlí. Hrají: Vladimír Kratina, Dana Homolová, Michaela Dolinová, Filip Tomsa. KD Dvorana – vstupné 200 Kč

23. 11. od 10 hodin – VÁNOČNÍ TRHY

Široký sortiment řemeslných výrobků a doplňků, pro děti tvořivý koutek. KD Dvorana – vstupné dospělí 20 Kč a děti 3–15 let 10 Kč.

Dále připravujeme:

premiéru trampského komediálního muzikálu v podání divadelního spolku OCHOS Smiřice, travesti show, vánoční koncerty...

Informace o kulturních a společenských akcích naleznete na stránkách www.mestosmirice.cz

Prohlídky zámecké kaple Zjevení Páně

s průvodcem se v roce 2013
konají v tyto dny:

- 7. července
- 21. července
- 4. srpna
- 18. srpna
- 1. září
- 15. září
- 6. října

Zpravodaj Smiřic, Rodova a Holohlav

Vydává Město Smiřice, Palackého 106, 503 03 Smiřice, tel. 495 809 010, fax. 495 809 018, www.mestosmirice.cz

Evidenční číslo: MK ČR E 16060

Redakční rada: Miroslav Volák, Martina Hejzlarová, Jan Novotný, Ilona Hušáková, Leona Rousková

Příspěvky zasílejte na adresu: Městská knihovna ve Smiřicích, Zámek 1, e-mail: knihovna@mestosmirice.cz

Grafická úprava: Ing. Vladimír Prachař, grafické studio, tisk: Integraf, s.r.o.

Vychází 2x ročně (v červnu a v prosinci). Cena 1 výtisku 20,- Kč. Náklad tohoto čísla 400 ks.

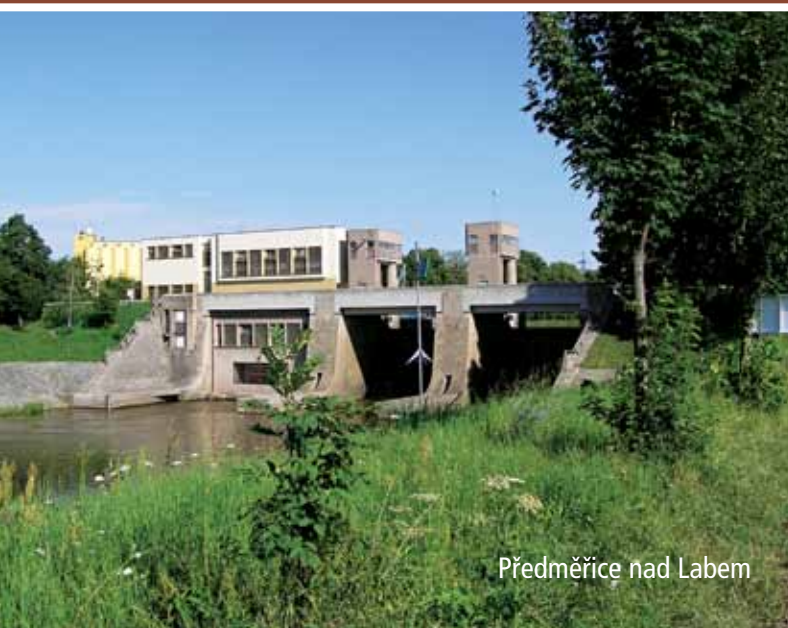
Ve Smiřicích a Holohlavech předplatitelům donáška až do domu.

Prodej – Tabák (Zemanova ul.), Tabák PhDr. Atanasovské (Palackého ul.) a podatelna MěÚ Smiřice.

Uzávěrka příspěvků pro číslo Zpravodaje 2/13 – 15. 11. 2013.

Redakční rada se neztotožňuje s obsahem uveřejněných článků. Tiskové chyby vyhrazeny.

NEZVYKLÉ POHLEDY Z CYKLOSTEZKY HRADEC KRÁLOVÉ – SMIŘICE – KUKS

Předměřice nad Labem

Jaroměř

Heřmanice

Kuks

Foto: Miroslav Volák